



Περπατώντας προς ένα κλιματικά ανθεκτικό Ίλιον: συμμετοχή, συμπερίληψη, γνώση και δράση

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ 1.1 ΑΝΑΦΟΡΑ ΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΠΑΤΩΝ

Ημερομηνία <13/2/2026>

Στοιχεία έργου

Τοποθεσία δράσεων:	Δήμος Ιλίου, Αττική
Ημερομηνία έναρξης:	<1/9/2025>
Ημερομηνία λήξης:	<28/2/2027>

Στοιχεία Συντονιστή Δικαιούχου

Ονομασία Φορέα:	DRAXIS RESEARCH VENTURES ΑΣΤΙΚΗ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ
Άτομο επικοινωνίας:	Κα Ευγενία Βογιατζιδάκη
E-mail:	evogiatzidaki@dreven.gr
Ιστοσελίδα έργου:	https://dreven.gr/project/walk-ilion/



ΠΡΑΣΙΝΟ ΤΑΜΕΙΟ
Καινοτόμες δράσεις
με τους πολίτες



1. Περίληψη

Το παρόν παραδοτέο υλοποιείται στα πλαίσια του έργου «Περπατώντας προς ένα κλιματικά ανθεκτικό Ίλιον» με συντονιστή δικαιούχο τη DRAXIS RESEARCH VENTURE STUDIO AMKE και εταίρο το Δήμο Ιλίου. Το έργο έχει ενταχθεί στο «ΧΠ ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΟΥΔΕΤΕΡΟΤΗΤΑ 2024» του ΠΡΑΣΙΝΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ στον «ΑΠ.2 ΚΑΙΝΟΤΟΜΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΠΟΛΙΤΕΣ» (Π/Υ 50.000€).

Το έργο ενισχύει την κλιματική ανθεκτικότητα του Δήμου Ιλίου μέσα από συμμετοχικές δράσεις, βιωματική περιβαλλοντική εκπαίδευση και παρεμβάσεις βασισμένες στη φύση. Οι **Κλιματικοί Περίπατοι** αποτελούν το βασικό εργαλείο, συνδυάζοντας πράσινες διαδρομές, ψηφιακή τεχνολογία και συμμετοχικές δράσεις όπως φυτεύσεις και φεστιβλικές εκδηλώσεις.

Ο σκοπός του παραδοτέου **Π1.1 Αναφορά Θεματικών διαδρομών και σημείων ενδιαφέροντος** είναι να καθορίσει, να περιγράψει και να τεκμηριώσει τα σημεία ενδιαφέροντος και τις καλές πρακτικές του Δήμου που πρόκειται να διαμορφώσουν τους κλιματικούς περιπάτους. Πραγματοποιείται στο πλαίσιο της Θεματικής Ενότητας 1 : Ανάπτυξη και σχεδιασμός των κλιματικών περιπάτων.

Στο Παραδοτέο παρουσιάζεται η **μεθοδολογία** επιλογής των σημείων ενδιαφέροντος και η διαμόρφωση των πρώτων ενδεικτικών διαδρομών. Αρχικά πραγματοποιήθηκε **προκαταρκτική χαρτογράφηση** των πιθανών σημείων με βάση τρεις συνιστώσες: περιβαλλοντική-βιοκλιματική, κοινωνική-λειτουργική και στρατηγική. Η αρχική επιλογή, που πραγματοποιήθηκε από τις υπηρεσίες του Δήμου Ιλίου σε συνεργασία με τη Διοίκηση, κατέληξε σε 17 σημεία τα οποία στη συνέχεια **αξιολογήθηκαν εσωτερικά**, επιβεβαιώνοντας ότι πληρούν τα κριτήρια και καλύπτουν διαφορετικές ζώνες της πόλης, ενισχύοντας την προσβασιμότητα, την ασφάλεια και την εμπειρία των πολιτών.

Το **δεύτερο και τρίτο στάδιο της αξιολόγησης** ενσωματώνουν τη διαδικασία της διαβούλευσης. Αρχικά θα πραγματοποιηθεί **δημόσια διαβούλευση** για την οριστικοποίηση των σημείων και των διαδρομών, τα αποτελέσματα της οποίας θα ενσωματωθούν στον τελικό σχεδιασμό. Η επόμενη φάση διαβούλευσης θα λάβει χώρα κατά την **πιλοτική εφαρμογή των Κλιματικών Περιπάτων**, με τη συμμετοχή διαφορετικών κοινωνικών ομάδων, με σκοπό την αξιολόγηση της λειτουργικότητας, της προσβασιμότητας και της συνολικής εμπειρίας των συμμετεχόντων.

Επιπλέον, στο Παραδοτέο περιγράφεται και **ο τρόπος οργάνωσης των Κλιματικών Περιπάτων**. Οι Κλιματικοί Περίπατοι θα αναπτυχθούν με βάση 2 θεματικές ενότητες με επιλεγμένα σημεία και στάσεις, εμπλουτισμένες με δραστηριότητες καταγραφής και συμμετοχικής συζήτησης. Οι περίπατοι θα υλοποιούνται από εξειδικευμένους συντονιστές, με προσαρμογές ανάλογα με το κοινό και με μέριμνα για ασφάλεια και προσβασιμότητα. Η ψηφιακή εφαρμογή και οι αισθητήρες πεδίου υποστηρίζουν την εμπειρία, ενώ η συστηματική συλλογή δεδομένων εξασφαλίζει τη συνεχή βελτίωση και αξιολόγηση του προγράμματος.

Στα επόμενα βήματα περιλαμβάνεται η τελική επιλογή και **διαμόρφωση των τελικών διαδρομών**, η ανάπτυξη της **ψηφιακής εφαρμογής** και των **εργαλείων παρατήρησης πεδίου**, καθώς και η οργάνωση της **πιλοτικής υλοποίησης** των κλιματικών περιπάτων.



2. Περιεχόμενα

1. Περίληψη.....	2
2. Περιεχόμενα.....	3
3. Εισαγωγή.....	4
Σκοπός του παραδοτέου	4
Δομή του παραδοτέου	4
4. Εισαγωγή στους κλιματικούς περιπάτους	5
5. Μεθοδολογία επιλογής σημείων και διαδρομών	7
Κλιματικοί περίπατοι στο Ίλιον: προσέγγιση	7
Μεθοδολογία επιλογής σημείων ενδιαφέροντος	9
Οργάνωση των κλιματικών περιπάτων.....	11
6. Σημεία ενδιαφέροντος – Αποτελέσματα 1 ^{ου} σταδίου αξιολόγησης	13
Παρουσίαση σημείων ενδιαφέροντος.....	13
1 ^ο στάδιο αξιολόγησης - Αποτελέσματα.....	19
2 ^ο στάδιο αξιολόγησης.....	20
Προτάσεις κλιματικών περιπάτων	21
7. Διαδικασία διαβούλευσης	22
Αποτελέσματα Δημόσιας Διαβούλευσης (2 ^{ου} σταδίου αξιολόγησης).....	22
Πιλοτική εφαρμογή περιπάτων	33
8. Επόμενα βήματα	33
9. Βιβλιογραφικές πηγές	34
10. Παραρτήματα.....	35
Ανακοίνωση δημόσιας διαβούλευσης.....	35
Ερωτηματολόγιο αξιολόγησης εμπειρίας Κλιματικών Περιπάτων	38

3. Εισαγωγή

Το παρόν παραδοτέο υλοποιείται στα πλαίσια του έργου «Περπατώντας προς ένα κλιματικά ανθεκτικό Ίλιον» με συντονιστή δικαιούχο τη DRAXIS RESEARCH VENTURE STUDIO AMKE και εταίρο το Δήμο Ιλίου. Το έργο έχει ενταχθεί στο «ΧΠ ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΟΥΔΕΤΕΡΟΤΗΤΑ 2024» του ΠΡΑΣΙΝΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ στον «ΑΠ.2 ΚΑΙΝΟΤΟΜΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΠΟΛΙΤΕΣ» (Π/Υ 50.000€).

Το έργο στοχεύει στην ενίσχυση της κλιματικής ανθεκτικότητας του Δήμου Ιλίου μέσω της συμμετοχής των πολιτών, της προσβασιμότητας και της περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης. Βασισμένο στις αρχές της κλιματικής δικαιοσύνης και της κοινωνικά δίκαιης προσαρμογής, το έργο δημιουργεί έναν νέο τρόπο σύνδεσης του πολίτη με τον δημόσιο χώρο και τα δεδομένα που τον αφορούν.

Το έργο εστιάζει στη δημιουργία πράσινων διαδρόμων και παρεμβάσεων βασισμένων στη φύση, όχι ως αποσπασματικές υποδομές, αλλά ως αποτέλεσμα μιας βιωματικής και συμμετοχικής διαδικασίας σχεδιασμού που θα προκύψει από τους κλιματικούς περιπάτους.

Κεντρικό εργαλείο αποτελούν οι **Κλιματικοί Περίπατοι** (βιωματικές διαδρομές περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και συμμετοχικής παρατήρησης), που πλαισιώνονται από ψηφιακή εφαρμογή με ανοιχτά δεδομένα, συμμετοχικές φυτεύσεις και ένα κλιματικό φεστιβάλ. Μέσα από την καταγραφή βιωματικών εμπειριών των πολιτών, τα εργαλεία συμμετοχής και τις λύσεις βασισμένες στη φύση, το έργο ενδυναμώνει ευάλωτες ομάδες και αναδεικνύει προτάσεις πολιτικής που ενσωματώνονται στις στρατηγικές του Δήμου, με στόχο ένα περισσότερο προσβάσιμο και δίκαιο δημόσιο χώρο, όπου η καθημερινή εμπειρία των κατοίκων αποτελεί βάση για κλιματική δράση με διαρκή κοινωνικό αντίκτυπο.

Σκοπός του παραδοτέου

Ο σκοπός του παραδοτέου Π1.1 είναι να καθορίσει, να περιγράψει και να τεκμηριώσει τα σημεία ενδιαφέροντος και τις καλές πρακτικές του Δήμου που πρόκειται να διαμορφώσουν τους κλιματικούς περιπάτους. Παρέχει ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο σχεδιασμού βασισμένο σε χαρτογράφηση, περιβαλλοντικά κριτήρια και συμμετοχική διαβούλευση. Αποτελεί τη βασική μεθοδολογία για την υλοποίηση των περιπάτων και την εκπαιδευτική τους διάσταση.

Το **Π1.1 Αναφορά Θεματικών διαδρομών και σημείων ενδιαφέροντος** πραγματοποιείται στο πλαίσιο της Θεματικής Ενότητας 1 : Ανάπτυξη και σχεδιασμός των κλιματικών περιπάτων.

Δομή του παραδοτέου

Το Παραδοτέο αποτελείται από 8 Κεφάλαια και πιο συγκεκριμένα:

Κεφάλαιο 1 και 2: Περιεχόμενα και εισαγωγή στο Παραδοτέο 1.1

Κεφάλαιο 3: Εισαγωγή στους Κλιματικούς Περιπάτους, όπου γίνεται μία σύντομη βιβλιογραφική ανασκόπηση στην έννοια των κλιματικών περιπάτων και τη μεθοδολογία υλοποίησής τους.

Κεφάλαιο 4: Μεθοδολογία επιλογής σημείων και διαδρόμων, όπου παρουσιάζεται η μεθοδολογία επιλογής των σημείων ενδιαφέροντος που θα ενσωματωθούν στους κλιματικούς περιπάτους καθώς και η πρακτική οργάνωση των περιπάτων.



Κεφάλαιο 5: Σημεία ενδιαφέροντος – Αποτελέσματα αξιολόγησης, όπου γίνεται παρουσίαση των σημείων ενδιαφέροντος που προτάθηκαν και των αποτελεσμάτων της αξιολόγησής τους. Επιπλέον προτείνονται τα βασικά σημεία 2 Κλιματικών Περιπάτων.

Κεφάλαιο 6: Σχέδιο Διαβούλευσης, όπου περιγράφεται η διαδικασία της δημόσιας διαβούλευσης που θα ακολουθηθεί.

Κεφάλαιο 7: Επόμενα βήματα, όπου περιγράφονται τα επόμενα βήματα σύμφωνα και με το χρονοδιάγραμμα του έργου.

Κεφάλαιο 8: Βιβλιογραφικές πηγές

Κεφάλαιο 9: Παραρτήματα

4. Εισαγωγή στους κλιματικούς περιπάτους

Η έννοια των «κλιματικών περιπάτων» έχει τις ρίζες της σε διαφορετικά επιστημονικά και κοινωνικά ρεύματα που εξετάζουν τη σχέση του ανθρώπου με το αστικό μικροκλίμα, την εμπειρία του χώρου και τη βιωσιμότητα. Από τη μία πλευρά, η έρευνα στην αστική θερμική άνεση έχει εστιάσει στις φυσικές και φυσιολογικές διαστάσεις της θερμικής εμπειρίας, δηλαδή, στη μέτρηση των περιβαλλοντικών συνθηκών και της αντίδρασης του ανθρώπινου σώματος (Peng et al., 2022). Από την άλλη, πιο πρόσφατες προσεγγίσεις τονίζουν τις αντιληπτικές και κοινωνικές πτυχές της εμπειρίας, όπου το περπάτημα λειτουργεί ως μέσο κατανόησης και αλληλεπίδρασης με το περιβάλλον (Pearsall, Pierce, & Campbell, 2024).

Από τις μετρήσεις μικροκλίματος στην ενσώματη εμπειρία

Η έρευνα των Peng et al. (2022) ενσωματώνει στο προτεινόμενο πρωτόκολλο της (Urban Climate Walk) ψυχογεωγραφικές και θερμικές διαδρομές, συνδυάζοντας **αντικειμενικά δεδομένα** (π.χ. θερμοκρασία δέρματος, μικροκλιματικές μετρήσεις) με **υποκειμενικές αντιλήψεις θερμικής άνεσης**. Τέτοια ημι-ελεγχόμενα πειράματα μπορούν να αποτυπώσουν καλύτερα την πολυπλοκότητα της αστικής εμπειρίας, όπου παράγοντες όπως η ηλιακή ακτινοβολία, η κίνηση του αέρα, ο θόρυβος ή οι κοινωνικές δραστηριότητες επηρεάζουν τη θερμική και ψυχολογική αίσθηση του περιπατητή.

Παρόμοια, αντίστοιχη μεθοδολογία κλιματικών περιπάτων που εισήγαγαν οι Santucci και Chokhachian (2019) εστιάζουν στην **ανθρωποκεντρική περιβαλλοντική παρατήρηση**, χρησιμοποιώντας κινητούς μετεωρολογικούς σταθμούς, αισθητήρες και GPS για τη χωρική και χρονική χαρτογράφηση του μικροκλίματος. Η μεθοδολογία αυτή (Chokhachian et al., 2018) επιτρέπει τη σύνδεση μεταξύ των μικροκλιματικών συνθηκών και της ανθρώπινης θερμικής συμπεριφοράς, προάγοντας την κατανόηση του πώς οι πεζοί βιώνουν το περιβάλλον τους σε πραγματικό χρόνο.

Πιο πρόσφατα, η μελέτη των Silva et al. (2025) προχωρά ένα βήμα παραπέρα, αναδεικνύοντας τη χρησιμότητα των κινητών **μετεωρολογικών σταθμών** (Mobile Weather Stations) στην αστική σχεδίαση. Τα



δεδομένα αυτά προσφέρουν μια δυναμική και χωρικά εκτενή κατανόηση των συνθηκών θερμικής άνεσης και μπορούν να υποστηρίξουν αποφάσεις πολεοδομικού σχεδιασμού και παρεμβάσεων για τη δημόσια υγεία.

Ο περίπατος ως μέθοδος βιωματικής γνώσης και κοινωνικής δικαιοσύνης

Παράλληλα με τις τεχνικές προσεγγίσεις, η πρόσφατη βιβλιογραφία βλέπει το περπάτημα και ως **μεθοδολογία βιωματικής και συμμετοχικής γνώσης**. Οι Pearsall et al. (2024) υποστηρίζουν ότι το περπάτημα δεν αποτελεί απλώς εργαλείο καταγραφής περιβαλλοντικών δεδομένων, αλλά μια **μέθοδο ενσώματης κατανόησης** που αποκαλύπτει τις πολυαισθητηριακές εμπειρίες και τις κοινωνικές ανισότητες του αστικού χώρου. Καθώς οι ερευνητές κινούνται μέσα στην πόλη, παρατηρούν αλλαγές θερμοκρασίας, ήχων, μυρωδιών, ασφάλειας και προσβασιμότητας - στοιχεία που συχνά παραμένουν αόρατα στις παραδοσιακές μεθόδους μέτρησης.

Αυτή η «περιπατητική» προσέγγιση συνδέεται με το πεδίο της **γνωσιακής δικαιοσύνης** (epistemic justice), όπου το περπάτημα γίνεται μέσο συλλογής, ανταλλαγής και συν-δημιουργίας γνώσης με τις κοινότητες (Pearsall et al., 2024). Το περπάτημα συμβάλλει στην αναγνώριση των εμπειριών των πολιτών, ενισχύει τη συμμετοχική λήψη αποφάσεων και προσφέρει ένα πλαίσιο κατανόησης του χώρου μέσα από τη συλλογική παρατήρηση και τον διάλογο.

Οι Κλιματικοί Περίπατοι ως συμμετοχική πρακτική

Πέρα από την επιστημονική διάσταση, οι «κλιματικοί περίπατοι» έχουν αρχίσει να αναγνωρίζονται και ως εργαλεία συμμετοχικής ευαισθητοποίησης στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Κλιματικής Συμφωνίας (European Climate Pact). Σύμφωνα με τον επίσημο οδηγό του Climate Pact (European Commission, 2023), οι κλιματικοί περίπατοι αποτελούν ομαδικές ξεναγήσεις που αναδεικνύουν τοπικές δράσεις βιωσιμότητας και ενθαρρύνουν την κοινωνική συμμετοχή, την κατανόηση και την ενσυναίσθηση απέναντι στην κλιματική κρίση. Οι δράσεις αυτές στοχεύουν στην ενίσχυση της κλιματικής παιδείας, της κοινότητας και της τοπικής ταυτότητας, προσαρμόζοντας τη διαδρομή στις ανάγκες και τις δυνατότητες των συμμετεχόντων.

Εφαρμογή των Κλιματικών Περιπάτων στην Ελλάδα: η περίπτωση της Κρήτης

Ήδη στην Ελλάδα υπάρχει μια πρώτη πρακτική εφαρμογή της ιδέας των κλιματικών περιπάτων στην Κρήτη, η οποία συνδέει βιωματική μάθηση, περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση και τοπική συμμετοχή. Στο πλαίσιο δράσεων της Περιφέρειας Κρήτης και του Ευρωπαϊκού Συμφώνου για το Κλίμα, υλοποιούνται “Κλιματικοί Περίπατοι” με τη συμμετοχή μαθητών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, σε διαδρομές που ενσωματώνουν την επιστήμη, την τέχνη και το φυσικό περιβάλλον (ΠΕΠ Κρήτης, 2025). Συγκεκριμένα, στο Γεωπάρκο Ψηλορείτη και στο Γεωπάρκο Σητείας πραγματοποιούνται περίπατοι σε γεωτόπους της UNESCO (όπως το Σπήλαιο Μελιδονίου και το φαράγγι Κάτω Ζάκρου), συνδυασμένοι με εκπαιδευτικές συζητήσεις για τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στους υδάτινους πόρους, τη βιοποικιλότητα και το μικροκλίμα. Ως



χαρακτηριστικό στοιχείο, οι κλιματικοί περίπατοι στην Κρήτη επιδιώκουν να μεταφέρουν τις έννοιες της κλιματικής αλλαγής από την αφηρημένη σφαίρα στη βιωματική εμπειρία των μαθητών και των συμμετεχόντων, ενισχύοντας τη σύνδεση ανάμεσα στη γνώση και το τοπικό πεδίο δράσης.

Συνολική προσέγγιση

Συνδυάζοντας τα παραπάνω, οι κλιματικοί περίπατοι μπορούν να θεωρηθούν μια **διεπιστημονική πλατφόρμα** που ενοποιεί:

- Την επιστημονική καταγραφή του μικροκλίματος (μέσω κινητών σταθμών, αισθητήρων, γεωαναφοράς),
- Την υποκειμενική εμπειρία των πολιτών (θερμική, αισθητηριακή, συναισθηματική),
- Την κοινωνική συμμετοχή και εκπαίδευση (μέσω βιωματικών και συνεργατικών διαδικασιών).

Έτσι, οι «κλιματικοί περίπατοι» δεν είναι απλώς ένα εργαλείο μέτρησης, αλλά μια **πράξη συλλογικής μάθησης και σχεδιασμού**, που συνδέει την επιστήμη με την εμπειρία, και τη γνώση με τη δράση. Μέσα από αυτή τη σύνθεση, συμβάλλουν στην ενδυνάμωση των πολιτών, στη βελτίωση της περιβαλλοντικής ποιότητας και στην ανάπτυξη κλιματικά ανθεκτικών πόλεων.

5. Μεθοδολογία επιλογής σημείων και διαδρομών

Κλιματικοί περίπατοι στο Ίλιον: προσέγγιση

Η πρωτοβουλία των Κλιματικών Περιπάτων στο Ίλιον αναπτύσσεται ως ένα καινοτόμο, συμμετοχικό και επιστημονικά τεκμηριωμένο πλαίσιο περιβαλλοντικής δράσης, που γεφυρώνει την τεχνική γνώση για το μικροκλίμα με τη βιωματική εμπειρία του πολίτη στον αστικό χώρο. Εδραιώνεται στη λογική της ενσώματης μάθησης και συλλογικής παρατήρησης, αντλώντας θεωρητική έμπνευση από τα διεθνή παραδείγματα που αναφέρονται στην βιβλιογραφική ανασκόπηση αλλά και από τη σύγχρονη προσέγγιση του «walking as method» (Pearsall et al., 2024), η οποία αναγνωρίζει το περπάτημα ως μορφή επιστημονικής, κοινωνικής και αισθητηριακής διερεύνησης του χώρου, ενσωματώνοντας το στην κλιματική προσαρμογή.

Από τη μέτρηση στην εμπειρία: το ανθρώπινο σώμα ως αισθητήρας του κλίματος

Σε αντιδιαστολή με τις καθαρά τεχνοκρατικές προσεγγίσεις της κλιματικής προσαρμογής, η δράση του Ιλίου προτείνει ένα ανθρωποκεντρικό μοντέλο μέτρησης και κατανόησης των αστικών κλιματικών συνθηκών. Το ανθρώπινο σώμα αντιμετωπίζεται όχι μόνο ως αποδέκτης των περιβαλλοντικών μεταβολών αλλά και ως «αισθητήρας» που, μέσα από τη θερμική, οπτική, ακουστική και συναισθηματική εμπειρία, παράγει δεδομένα και νοήματα για την πόλη. Οι πολίτες συμμετέχουν ως citizen-sensors, συνδυάζοντας αισθητηριακές παρατηρήσεις (π.χ. ζέστη, σκιά, αέρας, ήχοι) με ψηφιακά δεδομένα από αισθητήρες ή



εφαρμογές (π.χ. θερμοκρασία, ποιότητα αέρα, υγρασία). Μέσω αυτής της διττής καταγραφής, η κλιματική εμπειρία γίνεται ταυτόχρονα επιστημονικό δεδομένο και κοινωνικό βίωμα.

Από τη γνώση στην πράξη: περπατώντας τη στρατηγική προσαρμογής

Η δράση εντάσσεται οργανικά στο Σχέδιο Κλιματικής Προσαρμογής του Δήμου Ιλίου και λειτουργεί ως συμπληρωματικός μηχανισμός παρατήρησης, αξιολόγησης και διαλόγου γύρω από την τοπική ανθεκτικότητα. Κάθε διαδρομή του κλιματικού περιπάτου αποτελεί μια «μικρο-χαρτογράφηση» της προσαρμογής, αποτυπώνοντας στο πεδίο τις βιοκλιματικές παρεμβάσεις, τις πράσινες υποδομές και τις πρακτικές μικροκινητικότητας. Η επιλογή των διαδρομών μετατρέπει τον περίπατο σε συνδετικό ιστό μεταξύ φυσικού και αστικού οικοσυστήματος, συμβάλλοντας στη δημιουργία ενός πράσινου, βιώσιμου διαδρόμου που ενοποιεί τις επιμέρους πρωτοβουλίες του Δήμου.

Από τη συμμετοχή στη συν-παραγωγή γνώσης

Οι κλιματικοί περίπατοι του Ιλίου ερμηνεύονται ως εργαστήρια συλλογικής μάθησης, όπου οι πολίτες, οι επιστήμονες και οι φορείς συνδιαμορφώνουν την κλιματική αφήγηση της πόλης. Κάθε συμμετέχων έχει ενεργό ρόλο στη χαρτογράφηση προκλήσεων και ευκαιριών, στη διατύπωση παρατηρήσεων μέσω της ψηφιακής εφαρμογής και στην αξιολόγηση της προσβασιμότητας και της βιωσιμότητας του αστικού χώρου. Η μεθοδολογία βασίζεται στις αρχές της γνωσιακής δικαιοσύνης (Pearsall et al., 2024), αναγνωρίζοντας την αξία της τοπικής γνώσης και της εμπειρίας των πολιτών, ιδίως των πιο ευάλωτων ομάδων. Μέσω των περιπάτων, η κλιματική γνώση αποκτά δημοκρατικό χαρακτήρα, αναδιανέμεται και ενσωματώνεται στη λήψη αποφάσεων.

Από την ευαισθητοποίηση στην ενδυνάμωση

Η δράση δεν αποσκοπεί μόνο στην ενημέρωση, αλλά κυρίως στη μετατροπή της περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης σε πράξη. Οι περίπατοι λειτουργούν ως μηχανισμοί ενεργοποίησης της κοινότητας, ενθαρρύνοντας συλλογικές πρωτοβουλίες, όπως οι συμμετοχικές φυτεύσεις και οι μικρές παρεμβάσεις βελτίωσης του δημόσιου χώρου. Παράλληλα, μέσω της διαγενεακής συμμετοχής (μαθητές, ηλικιωμένοι, άτομα με αναπηρίες, αθλητικοί σύλλογοι), προωθείται η κοινωνική συνοχή και η δίκαιη πράσινη μετάβαση, αναδεικνύοντας τον δημόσιο χώρο ως κοινό πεδίο άσκησης της τοπικής δημοκρατίας.

Από το τοπικό στο μετασχηματιστικό παράδειγμα

Η προσέγγιση του Ιλίου εμπνέεται από τα ευρωπαϊκά παραδείγματα (π.χ. Climate Pact), αλλά επιδιώκει να τα εξελίξει, δημιουργώντας ένα μετασχηματιστικό μοντέλο αστικής συμμετοχής που συνδυάζει:

- την επιστημονική τεκμηρίωση (μέσω αισθητήρων, εφαρμογών και δεδομένων),
- τη βιωματική και εκπαιδευτική εμπλοκή (μέσω διαδρομών και δραστηριοτήτων), και



- τη στρατηγική σύνδεση με πολιτικές βιωσιμότητας (μέσω διαβουλεύσεων και πολιτικών προτάσεων).

Με αυτόν τον τρόπο, οι Κλιματικοί Περίπατοι του Ιλίου υπερβαίνουν το ρόλο μιας ενημερωτικής δράσης: καθίστανται **εργαλεία συμμετοχικού σχεδιασμού, περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και αστικής καινοτομίας**, μια τοπική πρακτική με ευρωπαϊκή προοπτική.

Μεθοδολογία επιλογής σημείων ενδιαφέροντος

Η επιλογή των σημείων ξεκινά με **προκαταρκτική χαρτογράφηση** των πιθανών σημείων, βασισμένη σε τρεις συνιστώσες:

- **Περιβαλλοντική και βιοκλιματική:** ύπαρξη πράσινων υποδομών, σημείων με θερμική διαφοροποίηση, φυτεύσεων, σκίασης ή υδάτινων στοιχείων.
- **Κοινωνική και λειτουργική:** προσβασιμότητα για όλους, σύνδεση με δημόσιες υποδομές, ασφάλεια, δυνατότητα στάσεων και αλληλεπίδρασης.
- **Στρατηγική:** σύνδεση με υφιστάμενα ή προγραμματισμένα έργα προσαρμογής του Δήμου (π.χ. παρεμβάσεις ΟΧΕ, πράσινα σημεία, διαδρομές μικροκινητικότητας).

Οι παραπάνω συνιστώσες αναλύονται σε επιμέρους κριτήρια και ειδικότερα:

1. Περιβαλλοντική αξία και κλιματική ανθεκτικότητα

- Παρουσία πράσινων υποδομών (πάρκα, αστικές φυτεύσεις, πράσινες στέγες, διαπερατά δάπεδα).
- Σύνδεση με περιοχές που συμβάλλουν στον μετριασμό της θερμικής νησίδας και στην απορρόφηση όμβριων υδάτων.

2. Κοινωνική σημασία και προσβασιμότητα

- Εξασφάλιση φυσικής και κοινωνικής προσβασιμότητας (άτομα με αναπηρία, ηλικιωμένοι, παιδιά).
- Συμπερίληψη περιοχών κοινωνικά ευάλωτων ώστε να ενδυναμωθούν μέσω συμμετοχής.
- Πόλος έλξης κοινωνικοποίησης - συνάθροισης

3. Σύνδεση με έργα και πολιτικές του Δήμου Ιλίου

- Ενσωμάτωση υφιστάμενων ή προγραμματισμένων παρεμβάσεων (ΟΧΕ, βιοκλιματικές αναπλάσεις, υποδομές μικροκινητικότητας).
- Ανάδειξη καλών πρακτικών, παρουσία παραδειγμάτων επιτυχημένων έργων
- Ανάδειξη σημείων βελτίωσης, περιοχών όπου απαιτούνται παρεμβάσεις για την κλιματική προσαρμογή.

4. Εκπαιδευτικός και βιωματικός χαρακτήρας

- Δυνατότητα οι στάσεις της διαδρομής να λειτουργούν ως σημεία περιβαλλοντικής μάθησης και συμμετοχικής παρατήρησης.



5. Σύνδεση με αστικά δίκτυα κινητικότητας

- Κοντινή σχέση με δίκτυα πεζοδρόμων, ποδηλατοδρόμων ή στάσεις ΜΜΜ, ώστε να προωθείται η μικροκινητικότητα και η βιώσιμη πρόσβαση.

6. Χωρική αντιπροσωπευτικότητα

- Να καλύπτονται διαφορετικές ζώνες του Ιλίου (κέντρο, συνοικίες, όρια με Πάρκο Τρίτση), ώστε να αποτυπώνεται η ποικιλία αστικών συνθηκών.

7. Δυνατότητα συμμετοχικής παρακολούθησης και συλλογής δεδομένων

- Επιλογή σημείων κατάλληλων για καταγραφή θερμοκρασίας, ποιότητας αέρα, σκίασης κ.λπ. από πολίτες μέσω της ψηφιακής εφαρμογής.

8. Αισθητική και εμπειρική αξία

- Η διαδρομή να προσφέρει ελκυστική εμπειρία περιπάτου (οπτικό ενδιαφέρον, σκίαση, καθιστικά, ασφάλεια), ενισχύοντας τη συμμετοχή και την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση
- Ιστορικά τοπόσημα

Στην συνέχεια ακολουθεί **αξιολόγηση** των προτεινόμενων σημείων, η οποία γίνεται σε **3 στάδια** και ειδικότερα:

1^ο στάδιο αξιολόγησης: η επιλογή των σημείων γίνεται **σε επίπεδο δήμου**, όπου προτείνονται και στη συνέχεια αξιολογούνται τα σημεία ενδιαφέροντος με βάση τα παραπάνω κριτήρια.

Σκοπός στο στάδιο αυτό της αξιολόγησης είναι να διασφαλιστεί ότι συνολικά τα σημεία που έχουν επιλεγεί καλύπτουν και τις τρεις συνιστώσες όπως αναφέρθηκαν παραπάνω, δηλ. Περιβαλλοντική, Κοινωνική και Στρατηγική. Από την αξιολόγηση των σημείων θα προκύψει ένας συνολικός πίνακας όπου θα φαίνεται αν τα σημεία που έχουν προταθεί καλύπτουν όλες τις συνιστώσες.

Table 5-1: Πρότυπος Συνολικός Πίνακας 1^{ου} σταδίου αξιολόγησης

Κριτήριο	Περιβαλλοντική αξία & ανθεκτικότητα	Κοινωνική σημασία & προσβασιμότητα	Σύνδεση με έργα/πολιτικές/καλές	Εκπαιδευτικός & βιωματικός	Σύνδεση με δίκτυα κινητικότητας	Χωρική αντιπροσωπευτικότητα	Συμμετοχική παρακολούθηση &	Αισθητική & εμπειρική αξία
Σ1								
Σ2								



...								
ΣΧ								

2° στάδιο αξιολόγησης: τα σημεία που θα προκύψουν από το 1° στάδιο θα δημοσιοποιηθούν και μέσω της διαδικασίας της **διαβούλευσης με τους πολίτες** θα γίνει η τελική επιλογή των σημείων και η διαμόρφωση των τελικών διαδρομών.

Το **3° στάδιο αξιολόγησης** περιλαμβάνει την **πilotική εφαρμογή των Κλιματικών Περιπάτων** που πρόκειται να ξεκινήσει τον Ιανουάριο – Φεβρουάριο 2026. Στόχος είναι ο έλεγχος της λειτουργικότητας των διαδρομών, η αξιολόγηση της προσβασιμότητας και η αποτύπωση της συνολικής εμπειρίας των συμμετεχόντων.

Αναλυτικά η διαδικασία της διαβούλευσης που περιλαμβάνει τις παραπάνω δράσεις παρουσιάζεται στο Κεφάλαιο 7.

Οργάνωση των κλιματικών περιπάτων

Η επιτυχία των Κλιματικών Περιπάτων του Δήμου Ιλίου βασίζεται στη συνδυασμένη λειτουργία τριών παραμέτρων: **σχεδιαστική προετοιμασία, βιωματική εμπλοκή και τεκμηριωμένη αποτίμηση**. Κάθε περίπατος οργανώνεται ως μια ολοκληρωμένη εμπειρία μάθησης, παρατήρησης και συμμετοχικής αξιολόγησης, που συνδέει το φυσικό, κοινωνικό και τεχνολογικό περιβάλλον της πόλης.

1. Προετοιμασία και συν-σχεδιασμός

Η διαδικασία προετοιμασίας ξεκινά με προκαταρκτική χαρτογράφηση των πιθανών σημείων και των διαδρομών. Η χαρτογράφηση έχει γίνει με την επιλογή των σημείων ενδιαφέροντος και **θα ολοκληρωθεί με την ενσωμάτωση και των αποτελεσμάτων της διαβούλευσης**.

2. Διαμόρφωση θεματικών διαδρομών

Οι διαδρομές θα σχεδιαστούν σε 2–3 κύριες θεματικές ενότητες, οι οποίες θα λειτουργούν συμπληρωματικά, όπως για παράδειγμα:

- **Περίπατος Ανθεκτικότητας (Resilience Walk):** Εστιασμένος σε βιοκλιματικά κτίρια, αναπλάσεις, σκίαση και διαχείριση νερού, φυσικές διαδρομές.
- **Περίπατος Μικροκινητικότητας (Active Mobility Walk):** Επικεντρωμένος σε διαδρομές ποδηλασίας και πεζής μετακίνησης, με στόχο τη βιώσιμη κινητικότητα.



Κάθε διαδρομή θα περιλαμβάνει 4–6 στάσεις με διαφορετική θεματική (π.χ. θερμικές νησίδες, βιοκλιματική ανάπλαση, σκίαση, νερό, ανακύκλωση, μικροκλιματικότητα), οι οποίες θα λειτουργούν ως «σημεία ενεργοποίησης» με δραστηριότητες παρατήρησης, μέτρησης ή συζήτησης.

3. Διεξαγωγή των περιπάτων

Κάθε Κλιματικός Περίπατος θα έχει **διάρκεια 40-60 λεπτά** και θα πραγματοποιείται από εκπαιδευμένη ομάδα συντονιστών που θα περιλαμβάνει τουλάχιστον:

- έναν **επιστημονικό καθοδηγητή**,
- έναν **συντονιστή** συμμετοχής από το δυναμικό του Δήμου

Η **δομή** κάθε περιπάτου ακολουθεί πέντε βασικά στάδια:

1. **Εισαγωγή (5')**: παρουσίαση στόχου, θεματικής και κανόνων ασφαλείας.
2. **Παρατήρηση και καταγραφή (25-30')**: οι συμμετέχοντες κινούνται κατά μήκος της διαδρομής, παρατηρώντας και σημειώνοντας στοιχεία του μικροκλίματος, της άνεσης και της πρόσβασης.
3. **Συζήτηση – αναστοχασμός (10')**: ανταλλαγή εμπειριών και ιδεών για βελτίωση, αξιολόγηση του δημόσιου χώρου
4. **Καταγραφή συμπερασμάτων (5')**: ηλεκτρονική συμπλήρωση ερωτηματολογίου για την αποτίμηση της εμπειρίας.

Για κάθε περίπατο θα υπάρχει **ειδική προσαρμογή ως προς το κοινό** (π.χ. παιδιά, άτομα με κινητικές δυσκολίες, ποδηλάτες), θα προβλέπονται **μέτρα άνεσης και ασφάλειας** (σκιά, σταθμοί νερού, χώροι ανάπαυσης) και θα υπάρχει πρόβλεψη για **διερμηνεία στη νοηματική** και προσαρμοσμένο υλικό σε **μορφές εύκολης ανάγνωσης και πολυγλωσσικής υποστήριξης** όταν απαιτείται.

4. Ενσωμάτωση τεχνολογίας και εργαλείων μάθησης

Η ψηφιακή εφαρμογή του έργου λειτουργεί ως **κεντρικό εργαλείο συμμετοχής και πληροφόρησης**. Κάθε στάση της διαδρομής συνδέεται με **QR code** που παρέχει πληροφορίες για το μικροκλίμα, τις παρεμβάσεις του Δήμου και εκπαιδευτικό περιεχόμενο (π.χ. «Τι σημαίνει θερμική νησίδα;»). Παράλληλα, **φορητοί αισθητήρες** (climate backpacks) θα καταγράφουν σε πραγματικό χρόνο δεδομένα θερμοκρασίας, υγρασίας και ποιότητας αέρα, τα οποία θα αποθηκεύονται σε χάρτη για μετέπειτα ανάλυση. Η εφαρμογή θα προσφέρει εργαλεία **αξιολόγησης προσβασιμότητας** (walkability & comfort feedback).

5. Αξιολόγηση και ανατροφοδότηση

Μετά από κάθε περίπατο, θα συλλέγονται:

- **ποσοτικά δεδομένα** (συμμετοχές, σχόλια, αξιολογήσεις),



- **ποιοτικές αφηγήσεις** (μαρτυρίες, φωτογραφίες, προτάσεις),
- και **μικροκλιματικά δεδομένα** από αισθητήρες.

Στο Παράρτημα παρατίθεται προσχέδιο του Ερωτηματολογίου Αξιολόγης της Εμπειρίας των Κλιματικών Περιπάτων που θα χρησιμοποιηθεί.

6. Σημεία ενδιαφέροντος – Αποτελέσματα 1^{ου} σταδίου αξιολόγησης

Παρουσίαση σημείων ενδιαφέροντος

Παρακάτω παρουσιάζονται τα σημεία ενδιαφέροντος με μια σύντομη περιγραφή που αναδεικνύει και τους λόγους που έχουν επιλεγεί.

- 1. Γήπεδα οδού Μεσολογγίου:** Τα γήπεδα στην οδό Μεσολογγίου στο Ίλιον είναι δημοτική αθλητική εγκατάσταση στην οποία έγινε φύτευση δένδρων το 2025. Η τοποθεσία τους τις καθιστά εύκολα προσβάσιμες από κατοίκους της περιοχής, ενώ αξίζει να σημειωθεί ότι ο περιβάλλον χώρος είναι αστικός, ενσωματωμένος σε κατοικημένη ζώνη, με σχετικά περιορισμένο ελεύθερο «πράσινο» πέρα από τον αθλητικό χώρο.
- 2. ΒΙΟΦΙΑΛ:** Το παλιό εργοστάσιο παραγωγής φιαλών υγραερίου της ΒΙΟΦΙΑΛ στη συνοικία Μιχελή δεν ήταν απλώς μια επιχείρηση αλλά η ραχοκοκαλιά της τοπικής οικονομίας. Στην περίοδο της ακμής της (1962-1965) παρήγαγε τα 2/3 της εγχώριας ζήτησης για φιάλες υγραερίου και απασχολούσε 130 περίπου εργάτες και 15 διοικητικούς υπαλλήλους. Το παλιό εργοστάσιο ανακατασκευάστηκε και μετατράπηκε σε ένα Πολυδύναμο Κέντρο Πολιτιστικών, Αθλητικών και Κοινωνικών Δραστηριοτήτων στην περιοχή Μιχελή. Στους χώρους του, που αναπτύσσονται σε μια έκταση 5.500 m² περίπου, πραγματοποιούνται, μεταξύ άλλων, ποικίλες πολιτιστικές δραστηριότητες. Το κτίριο κατασκευάστηκε με χρηματοδότηση από το ΕΣΠΑ χρησιμοποιώντας τις πλέον σύγχρονες μεθόδους, με βιοκλιματικό σχεδιασμό και πρακτικές εξοικονόμησης ενέργειας, αξιοποιώντας την γεωθερμία. Η ΒΙΟΦΙΑΛ έχει συνδεθεί με την ιστορία του τόπου αποτελώντας ένα ιστορικής σημασίας κτίριο, χαρακτηριστικό παράδειγμα εργοστασιακής αρχιτεκτονικής της δεκαετίας του '50. Ως μεγάλη βιομηχανική μονάδα αποτέλεσε σημείο αναφοράς στην ευρύτερη βορειοδυτική, τότε, Αθήνα, ενώ στις αρχές της δεκαετίας του '60 ως βιομηχανία παραγωγής φιαλών υγραερίου με την επωνυμία «ΒΙΟΦΙΑΛ» κάλυπτε τα 2/3 της εγχώριας ζήτησης. Μετά την παύση λειτουργίας του εργοστασίου, το κτίριο εγκαταλείφθηκε και η αξιοποίησή του παρέμενε χρόνια διεκδίκηση του Δήμου Ιλίου και των πολιτών.
Με την υπ. αρ. 059/2021/28-6-2021 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Ιλίου ο συγκεκριμένος πολυχώρος μετονόμαστηκε σε Πολυδύναμο Κέντρο Πολιτιστικών, Αθλητικών και Κοινωνικών Δραστηριοτήτων «Μίκης Θεοδωράκης», προς τιμήν του αείμνηστου συνθέτη, πολιτικού και συγγραφέα.



Figure 1

Πολυδύναμο Κέντρο Πολιτιστικών, Αθλητικών και Κοινωνικών Δραστηριοτήτων «Μίκης Θεοδωράκης» (ΒΙΟΦΙΛΙΑ)

3. **Αθλητικό Κέντρο Ραδιοφωνίας:** Το Αθλητικό Κέντρο Ραδιοφωνίας στο Ίλιον είναι ένας σύγχρονος δημοτικός χώρος άθλησης και αναψυχής, κατάλληλος για όλες τις ηλικίες. Διαθέτει ανοιχτά γήπεδα ποδοσφαίρου, μπάσκετ και βόλεϊ, καθώς και χώρους στίβου και προπόνησης. Ο περιβάλλον χώρος είναι καλαίσθητος, με πράσινο και διαδρομές περιπάτου. Χρησιμοποιείται από αθλητικούς συλλόγους, σχολεία και προγράμματα του Δήμου Ιλίου. Κατά τη θερινή περίοδο φιλοξενεί παιδικά camps και εκδηλώσεις. Προσφέρει ένα ασφαλές και φιλικό περιβάλλον για άθληση, ψυχαγωγία και κοινωνική συμμετοχή.
4. **Κεραίες Ραδιοφωνίας:** Η συνοικία της Ραδιοφωνίας πήρε το όνομά της από την ίδρυση του Κέντρου Εκπομπής της Ελληνικής Ραδιοφωνίας (ΕΡΑ) στα τέλη της δεκαετίας του 1930. Δύο πανύψηλοι 4πύργοι κεραιών 85μ. και δεκάδων τόνων ο καθένας υψώνονταν από το 1930 στο κέντρο εκπομπής στο Ίλιον φέρνοντας σε επαφή μέσω των ερτζιανών όλο τον κόσμο. Η ραδιοφωνία ήταν πλέον γεγονός και το πρόγραμμα του ραδιοφωνικού σταθμού από τα γερμανικής τεχνολογίας studio ραδιοφώνου στο Ζάππειο άρχισε να μεταδίδεται στις 25 Μαρτίου 1938. Με την υποχώρηση το 1944 οι Γερμανοί που το χρησιμοποιούσαν, τοποθέτησαν νάρκες και ανατίναξαν τον ένα πύργο, ο δεύτερος όμως, παρά την έκρηξη, αναπήδησε στη θέση του και στάθηκε πάλι όρθιος. Μετά την απελευθέρωση εγκαινιάστηκαν από την ΕΙΡ νέοι σταθμοί βραχέων κυμάτων μαζί με τον μεσαίο στις 9 Απριλίου 1948 και στις 25 Μαρτίου 1951. Η λειτουργία του κέντρου Ραδιοφωνίας έπαψε το 2022. Η Πολιτεία έχει εξαγγείλει τη δημιουργία Πάρκου-Μουσείου Ελληνικής Ραδιοφωνίας στον ιστορικό χώρο του παλαιού κέντρου εκπομπής.
5. **Πλατεία Δραγουμάνου:** Η πλατεία Μάνου Κατράκη, στην οδό Δραγουμάνου στο Ίλιον, είναι ένας όμορφα διαμορφωμένος χώρος πρασίνου και ξεκούρασης μέσα στον αστικό ιστό της περιοχής. Διαθέτει λιθόστρωτα μονοπάτια, παρτέρια με φυτεύσεις και δέντρα που προσφέρουν σκιά και δροσιά. Συχνά αποτελεί σημείο συνάντησης κατοίκων και οικογενειών της γειτονιάς. Η αισθητική της είναι απλή αλλά φιλική, με ισορροπία ανάμεσα σε πράσινο και ανοιχτό χώρο.
6. **Άλσος Ιλίου:** Από τις πιο παλιές πλατείες στον Δήμο, έγινε εμπλουτισμός πρασίνου και πραγματοποιείται πρόγραμμα ελέγχου πληθυσμού φλοιοφάγων εντομών για την προστασία των πεύκων.



7. **Πλατεία Ρίμινι:** Η πλατεία Ρίμινι διαθέτει τον πιο μεγάλο βραχόκηπο που κατασκευάστηκε σε πλατεία στο Δήμο Ιλίου. Από τις λίγες πλατείες που το ποσοστό πρασίνου είναι μεγαλύτερο από το ποσοστό σκληρών υλικών.
8. **Ποδηλατόδρομοι:** Ο Δήμος Ιλίου έχει δημιουργήσει δύο ξεχωριστές λωρίδες ποδηλάτου, που δημιουργήθηκαν στο επίπεδο του πεζοδρομίου και εξυπηρετούν την αποκλειστική αμφίδρομη κίνηση. Η πρώτη λωρίδα αρχίζει από τη διασταύρωση της λεωφόρου Χασιάς και Έκτορος, περνάει μέσω των οδών Έκτορος - Α. Παναγούλη - Φιλοκτήτου και Αίαντος και φτάνει στο Δημαρχείο Ιλίου. Η δεύτερη ξεκινάει από το σημείο που τέμνονται οι Ιδομενέως και Θηβών και φτάνει στην οδό Μενελάου. Οι υφιστάμενοι σήμερα ποδηλατόδρομοι του Δήμου συγκροτούν ένα δίκτυο με συνολικό μήκος 2,3 χλμ. Εντός του 2024 ολοκληρώθηκε, επίσης, η προμήθεια 55 ηλεκτρικών ποδηλάτων και συνοδευτικού εξοπλισμού (θέσεις κλειδώματος, συστήματα φόρτισης, τερματικό μίσθωσης κλπ.) Τα σημεία εγκατάστασης των σταθμών των κοινόχρηστων ηλεκτρικών ποδηλάτων στο Δήμο Ιλίου είναι τα εξής:
 - Σημείο 1: πεζόδρομος εμπορικού κέντρου Δήμου Ιλίου, επί της οδού Πάριδος
 - Σημείο 2: πλατεία Αγίου Φανουρίου
 - Σημείο 3: περιοχή Ζωοδόχου Πηγής, στην οδό Ρήγα Φεραίου
 - Σημείο 4: περιοχή Αγίου Νικολάου, πλατεία οδού Ζαγορίου
 - Σημείο 5: περιοχή Μιχελή, στο Δημοτικό Στάδιο Γ. Λιόσης
 - Σημείο 6: Δημαρχείο Ιλίου, επί της οδού Χρυσήδος
 - Σημείο 7: περιοχή Παλατιανής, πλατεία Δομήνικου Θεοτοκόπουλου
 - Σημείο 8: «Πάρκο Αντώνης Τρίτσης», πλησίον Δημοτικού Σταδίου Ιλίου.
9. **Πλατεία Ηρώων Πολυτεχνείου:** Το 2023 ολοκληρώθηκε το έργο «Ανάπλαση πλατείας Ηρώων Πολυτεχνείου στο Ο.Τ. 35 του Δήμου Ιλίου» με χρηματοδότηση από το ΕΣΠΑ 2014-2020 (ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ). Στο πλαίσιο της πράξης πραγματοποιήθηκαν μία σειρά απαραίτητων εργασιών με αντικείμενο τη λειτουργική, αισθητική και βιοκλιματική αναβάθμιση του κοινοχρήστου χώρου (πλατείας) που περιβάλλεται από τις οδούς Κάλχου, Μενελάου, Βρισηίδος και Δαναών, στο οικοδομικό τετράγωνο με αριθμό 35, στη περιοχή Κέντρου του Δήμου Ιλίου. Βασικό στοιχείο σχεδιασμού αποτέλεσε και η προσπάθεια διατήρησης σχεδόν όλων των υφιστάμενων δένδρων της πλατείας, εντός των ανωτέρω χώρων πράσινης εδαφικάλυψης για σκιασμό και δροσισμό. Οι εργασίες αφορούσαν δαπεδοστρώσεις, προμήθεια και τοποθέτηση αστικού εξοπλισμού, φυτεύσεις, εγκατάσταση ιστών και δικτύου φωτισμού χαμηλής ενεργειακής κατανάλωσης, με χρήση λαμπτήρων εξοικονόμησης ενέργειας (LED). Η ολοκλήρωση του έργου συνέβαλε στον ανασχεδιασμό της περιοχής παρέμβασης με την ανάπλαση της πλατείας με βέλτιστα βιοκλιματικά χαρακτηριστικά συμβάλλοντας στη διαμόρφωση ενός ευνοϊκού μικροκλίματος.
10. **Πλατεία Δασκάλας:** Η πλατεία Δασκάλας είναι βιοκλιματική πλατεία που βραβεύτηκε στα BRAVO Sustainability Dialogue & Awards 2019. Η ανάπλαση της πλατείας στην περιοχή Αγίου Φανουρίου έγινε με ιδία μέσα και φιλικά, προς το περιβάλλον, υλικά. Το εσωτερικό υδατοπερατό δάπεδό της χρησιμοποιήθηκε ως υλικό επίστρωσης για πρώτη φορά σε δημόσιο κοινόχρηστο χώρο στην Αττική. Οι σύγχρονες βιοκλιματικές πρακτικές που εφαρμόστηκαν στην ανακατασκευή της, αποτελούν πρότυπο και για άλλες παρόμοιες που σχεδιάζει ο Δήμος, στο πλαίσιο βελτίωσης του μικροκλίματος στην πόλη.



- 11. ΚΗΦΗ:** Το Κέντρο Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΚΗΦΗ) του Δήμου Ιλίου είναι μία δομή, στο Ο.Τ 363, στο Δήμο Ιλίου που χωροθετείται επί των οδών Φλέβας Ρουβίκωνος – Ταβουλάρη – Ι. Πολέμη – Πλαστήρα σε νεοαναγειρόμενο Α+ ενεργειακής κλάσης ιδιόκτητο κτίριο. Με χρηματοδότηση από το ΕΣΠΑ έχει ολοκληρωθεί η διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου (εκσκαφές, απαιτούμενες υποδομές, εγκαταστάσεις άρδευσης εξυγίανση του εδάφους με κηπαίο χώμα, επιστρώσεις ή κάλυψη του εδάφους με χλοοτάπητα ή ποικιλία δένδρων ή θάμνων, τοποθέτηση ιστών και φωτιστικών σωμάτων με τις ανάλογες υποδομές, κατασκευή περίφραξης κλπ.).
- 12. Πάρκο Τρίτση:** Το Πάρκο Περιβαλλοντικής Ευαισθητοποίησης «Αντώνης Τρίτσης», που αποτελεί το μεγαλύτερο πνεύμονα πρασίνου στον αστικό ιστό της Αθήνας, χωροθετείται εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου Ιλίου και συνορεύει με τον Δήμο Αγίων Αναργύρων-Καματερού. Είναι το μεγαλύτερο Μητροπολιτικό Πάρκο του Λεκανοπεδίου, συνολικής έκτασης περίπου 1.147 στρεμμάτων. Προκειμένου να καταδειχθεί η υπερτοπική σημασία του, αξίζει να σημειωθεί ότι το Hyde Park στο Λονδίνο έχει έκταση 1.420 στρέμματα, ενώ ο Εθνικός Κήπος, στο κέντρο της Αθήνας, μόλις 158 στρέμματα.



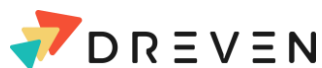
Figure 2

Πάρκο Περιβαλλοντικής Ευαισθητοποίησης «Αντώνης Τρίτσης»

- 13. Πύργος Βασιλίσσης:** Ο Πύργος Βασιλίσσης κατασκευάστηκε σύμφωνα με απομίμηση πύργου της Βαυαρίας, όπου γεννήθηκε ο βασιλιάς Όθωνας και αποτελεί μοναδικό μνημείο νεογοτθικής αρχιτεκτονικής στην Ελλάδα. Ο Πύργος βρίσκεται εντός κτήματος συνολικής έκτασης 2500 τ.μ. Το κτήμα εγκαινιάστηκε το 1854, την ημέρα των γενεθλίων του βασιλιά Λουδοβίκου, πατέρα του Όθωνα, τον οποίο ήθελε να ευχαριστήσει η βασίλισσα Αμαλία με αυτόν τον τρόπο. Τμήμα του κτήματος (250 στρέμματα) ανήκουν σήμερα στην οικογένεια Σερπιέρη και τα υπόλοιπα αποτελούν το Πάρκο Τρίτση. Στο κτήμα σήμερα λειτουργεί αμπελώνας σε έκταση 42 στρεμμάτων με ποικιλίες σταφυλιών. Ο χώρος είναι επισκέψιμος για προγραμματισμένες ξεναγήσεις.



- 14. 26^ο Δημοτικό Σχολείο Ιλίου:** Το κτήριο ανακαινίστηκε μέσω του προγράμματος «Μαριέττα Γιαννάκου» και πλέον έχει πλήρως αναβαθμισμένες και ανακαινισμένες υποδομές, προσφέροντας στους μαθητές ένα σύγχρονο, ασφαλές και φιλικό περιβάλλον μάθησης. Μεταξύ άλλων πραγματοποιήθηκαν τεχνικές παρεμβάσεις για καλύτερη ενεργειακή απόδοση και εργασίες ασφάλειας και προσβασιμότητας
- 15. Κόμβος Ιλίου:** Η Πλατεία Καπετάν Ζαχαριά, γνωστή επίσης ως «Κόμβος Ιλίου», αποτελεί έναν κομβικό δημόσιο χώρο στην περιοχή του Ιλίου. Βρίσκεται σε σημείο όπου συγκλίνουν πολλές οδοί, γεγονός που την καθιστά κεντρική και εύκολα προσβάσιμη. Οι πρόσφατες αναπλάσεις περιλαμβάνουν έργα οδοστρωσίας και διαμόρφωσης της γύρω περιοχής, με στόχο τη βελτίωση της κυκλοφορίας και της ασφάλειας. Δεδομένου ότι λειτουργεί ως «κόμβος», η ατμόσφαιρά της είναι σχετικά αστική — με κίνηση οχημάτων, λεωφορείων ή περπατητών — και όχι τόσο ήρεμη όπως μικρότερες γειτονικές πλατείες. Ωστόσο προσφέρει χώρο στάσης, αναμονής ή μικρής κοινωνικής επαφής εντός της πόλης.
- 16. Πάρκο τσέπης - Ήρας και Ναυσικάς:** Η δημιουργία του πάρκου τσέπης και η διαμόρφωσή του σε αστικό δασάκι που βρίσκεται στη συμβολή των Οδών Ήρας και Ναυσικάς εμβαδού περίπου 655τμ., στον Δήμο Ιλίου (Νοέμβριος 2021) αποτελεί μια σημαντική ευκαιρία για την ουσιαστική εξυγίανση του Δήμου. Είναι μια παρέμβαση μικρής κλίμακας και κόστους, μεγάλης όμως στρατηγικής σημασίας σε επίπεδο γειτονιάς. Καθώς ο χώρος είναι δίπλα σε βρεφονηπιακό σταθμό του έχει δοθεί η χρήση του ανοιχτού βιωματικού σχολείου φύσης προκειμένου τα παιδιά του βρεφονηπιακού αλλά και τα παιδιά της γειτονιάς να εξοικειωθούν με τα φυτά και τα δένδρα αλλά και με τα έντομα και τα πουλιά. Ακολουθώντας τις αρχές του placemaking και σύμφωνα με τον ανθρωποκεντρικό αστικό σχεδιασμό, κατά τη φύτευση του πάρκου διοργανώσαμε γιορτή γνωριμίας με το σχολείο και τους κατοίκους της γειτονιάς. Στόχος ήταν τα παιδιά να γνωρίσουν τα δένδρα να τα αγαπήσουν και να τα προστατέψουν. Τα παιδιά μέσα από την παρατήρηση, τις βιωματικές εμπειρίες, τις εναλλαγές των εποχών που αποτυπώνονται στη φύση, μεγαλώνουν και εξελίσσονται μέσα σε φυσικό περιβάλλον. Το αστικό δασάκι προσφέρεται για στάση, ξεκούραση, παρατήρηση αλλά και παιχνίδι. Ανάλογα με την εποχή μεταμορφώνεται σε εναλλακτική παιδική χαρά. Μέσω των δράσεων που διοργανώνει η υπηρεσία προγραμματισμού της Δ/σης Περιβάλλοντος όπως μικροί αγρότες στην πόλη, δράσεις κομποστοποίησης, εποχικές φυτεύσεις, γιορτή τρύγου κ.α., διαμορφώνονται ενεργοί και χαρούμενοι πολίτες μικροί-μεγάλοι. Δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στην επιλογή φυτικού υλικού, όπου περιλαμβάνεται μεγάλη ποικιλία φυτών αλλά και μεγάλος αριθμός, τα οποία συμβάλλουν στον εμπλουτισμό της βιοποικιλότητας. Συνολικά φυτεύτηκαν περισσότερα από 1,000 φυτά, με πυκνότητα φύτευσης 1,5 φυτό ανά τετραγωνικό μέτρο. Ο μεγάλος αριθμός διαφορετικών φυτών που χρησιμοποιήθηκε και η μεγάλη πυκνότητά φύτευσής τους, δημιουργεί ένα αστικό δάσος (στα πρότυπα των μελετών του Akira Miyawaki), όπου ουσιαστικά δημιούργησε ένα νέο οικοσύστημα μέσα στην πόλη σε μικρό διάστημα. Η φύτευση μόνο των δέντρων θα συμβάλει άμεσα στη μείωση τουλάχιστον : 130,95 κιλά CO₂/ανά έτος και σε 15 έτη έχει υπολογιστεί αντίστοιχα με 333,90 κιλά CO₂/ανά έτος. Πέρα από την αύξηση της βιοποικιλότητας, έχουμε μία άμεση αύξηση του πληθυσμού των ωφέλιμων εντόμων όπως μέλισσες και άλλων επικονιαστών, παράλληλα με την αυξημένη προσέλκυση πουλιών που θα αναζητούν την τροφή τους στο δασάκι. Επιπλέον, ο νέος χώρος δημοσίου πρασίνου αναβάθμισε την



εικόνα και την ποιότητα του αστικού τοπίου ιδιαίτερα σε πυκνοδομημένες περιοχές όπως ο Δήμος Ιλίου.

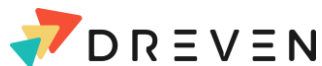


Figure 3

Πάρκο Τσέπης (Ηρας και Ναυσικάς)

17. Πάρκο τσέπης - Πωγωνίου και Ηροδότου: ένα νέο πάρκο τσέπης κατασκευάζεται ήδη (Νοέμβριος 2025), μετά από το Αστικό Δασάκι (urban forest) που βρίσκεται στη συμβολή των Οδών Ήρας και Ναυσικάς. Το συγκεκριμένο πάρκο χωρίζεται σε δυο μέρη στον χώρο φύτευσης και στον χώρο περιπάτου. Κατά μήκος του πάρκου κατασκευάζεται διάδρομος από πατημένο σταθεροποιημένο χώμα, όπου θα υπάρχει ένα φωτοβολταϊκό παγκάκι με μία μεταλλική πέργκολα πάνω στην οποία θα αναρριχηθεί ρυγχόσπερμος. Επίσης πάνω σε αυτό τοποθετείται και ο υπόλοιπος αστικός εξοπλισμός. Η δημιουργία του νέου πάρκου γειτονιάς στόχο έχει να αποτελέσει ένα οικοσύστημα το οποίο θα μπορεί να επιτύχει την μέγιστη μεταβολή από άποψη:

- Αισθητικής αναβάθμισης, με την επίτευξη συνεχούς ανθοφορίας όσον αφορά την επιλογή του φυτικού υλικού
- Διατηρείται ο χαρακτήρας του πάρκου, σαν χώρος περιπάτου και ανάπαυλας.
- Κλιματικής αναβάθμισης, μειώνοντας τις θερμοκρασίες και προσφέροντας δροσισμό.
- Αύξησης της βιοποικιλότητας, αποτελώντας χώρο ανάπτυξης της χλωρίδας και της πανίδας.
- Δέσμευσης του διοξειδίου του άνθρακα
- Να προσφέρει ευκαιρίες περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, κοινωνικοποίησης, αναψυχής.



1^ο στάδιο αξιολόγησης - Αποτελέσματα

Στο στάδιο της επιλογής και της 1^{ης} αξιολόγησης των σημείων ενδιαφέροντος συμμετείχαν η διοίκηση του Δήμου και οι εμπλεκόμενες υπηρεσίες, Αυτοτελές Τμήμα Ποιότητας Προγραμματισμού και Ανάπτυξης και το Τμήμα Μελετών και Προγραμματισμού της Διεύθυνσης, προκειμένου να προσδιοριστούν τα καταλληλότερα σημεία ενδιαφέροντος.

Στον παρακάτω πίνακα φαίνονται τα αποτελέσματα της αξιολόγησης – συμμόρφωσης των σημείων ενδιαφέροντος που προτάθηκαν από το δήμο σύμφωνα με τα κριτήρια επιλογής όπως έχουν περιγραφεί παραπάνω.

Table 6-1: Συνολικός Πίνακας 1ου σταδίου αξιολόγησης

Κριτήριο	Περιβαλλοντική αξία & ανθεκτικότητα	Κοινωνική σημασία & προσβασιμότητα	Σύνδεση με έργα/πολιτικές/καλές πρακτικές του Δήμου	Εκπαιδευτικός & βιωματικός χαρακτήρας	Σύνδεση με δίκτυα κινητικότητας	Χωρική αντιπροσωπευτικότητα	Συμμετοχική παρακολούθηση & δεδομένα	Αισθητική & εμπειρική αξία
Σ1		✓	✓	✓				
Σ2			✓	✓				✓
Σ3		✓	✓			✓		
Σ4				✓				✓
Σ5	✓	✓	✓					
Σ6	✓			✓	✓			
Σ7	✓		✓		✓			
Σ8			✓		✓	✓		
Σ9		✓	✓					
Σ10			✓	✓				
Σ11		✓	✓					
Σ12	✓			✓			✓	✓
Σ13	✓			✓				✓
Σ14		✓		✓		✓		



Κριτήριο	Περιβαλλοντική αξία & ανθεκτικότητα	Κοινωνική σημασία & προσβασιμότητα	Σύνδεση με έργα/πολιτικές/καλές πρακτικές του Δήμου	Εκπαιδευτικός & βιωματικός χαρακτήρας	Σύνδεση με δίκτυα κινητικότητας	Χωρική αντιπροσωπευτικότητα	Συμμετοχική παρακολούθηση & δεδομένα	Αισθητική & εμπειρική αξία
Σ15					✓	✓	✓	
Σ16	✓			✓			✓	✓
Σ17	✓			✓			✓	✓

Όπως φαίνεται από την αξιολόγηση-συμμόρφωση των προτεινόμενων σημείων με τα κριτήρια επιλογής, τα σημεία ενδιαφέροντος καλύπτουν το σύνολο των κριτηρίων που τέθηκαν αρχικά. Κατά την επιλογή των σημείων Ο Δήμος έλαβε υπόψη την περιβαλλοντική αξία και κλιματική ανθεκτικότητα των προτεινόμενων σημείων, καθώς δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στην παρουσία πράσινων υποδομών (πάρκα, αστικές φυτεύσεις, πράσινες στέγες, διαπερατά δάπεδα), την σύνδεση με έργα και πολιτικές του Δήμου Ιλίου, με την ενσωμάτωση υφισταμένων ή προγραμματισμένων παρεμβάσεων και την ανάδειξη καλών πρακτικών και επιτυχημένων έργων. Επίσης ελήφθη υπόψη η θέση εκάστου προτεινόμενου σημείου, προκειμένου να εξασφαλιστεί η φυσική και κοινωνική προσβασιμότητα και η προώθηση της μικροκινητικότητας και της βιώσιμης πρόσβασης. Τέλος, προτείνονται σημεία τα οποία βρίσκονται σε ικανή απόσταση μεταξύ τους ώστε αφενός να καλύπτονται διαφορετικές ζώνες του Ιλίου (κέντρο, συνοικίες, όρια με Πάρκο Τρίτση), προκειμένου να αποτυπώνεται η ποικιλία αστικών συνθηκών ενώ παράλληλα να προσφέρεται μια ελκυστική εμπειρία περιπάτου (οπτικό ενδιαφέρον, σκίαση, καθιστικά, ασφάλεια, εγγύτητα των σημείων), λαμβάνοντας υπόψη ότι με αυτόν τον τρόπο εξασφαλίζεται η συμμετοχή περισσότερων πολιτών και συνακόλουθα η περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση τους.

2^ο στάδιο αξιολόγησης

Τα αποτελέσματα του 2^{ου} σταδίου αξιολόγησης θα προκύψουν από τα σχόλια και τις προτάσεις που θα υποβάλλουν οι πολίτες κατά την δημόσια διαβούλευση.

Η δημόσια διαβούλευση ξεκίνησε στις 26/11/2025 και αναμένεται να διαρκέσει τουλάχιστον ένα μήνα. Προκειμένου να δοθεί η μεγαλύτερη δυνατή δημοσιότητα στο έργο και να επιδιωχθεί η ευρύτερη δυνατή συμμετοχή των πολιτών. Επιπλέον, αναρτήθηκε και σχετική ανακοίνωση στην ιστοσελίδα του Δήμου. Στο Παράρτημα παρατίθεται το σχετικό υλικό.

Η ανακοίνωση καθώς και ο σύνδεσμος για την κατάθεση προτάσεων βρίσκονται εδώ: https://www.ilion.gr/20251127_anakoinosi-vioklimatikoι-peripatoi/ και [Ερωτηματολόγιο συμμετοχής](#).



Προτάσεις κλιματικών περιπάτων

Οι Κλιματικοί Περίπατοι του Δήμου Ιλίου οργανώνονται σε **δύο κύριες θεματικές ενότητες**, οι οποίες αναδεικνύουν διαφορετικές πτυχές της κλιματικής ανθεκτικότητας, της βιώσιμης κινητικότητας και της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης. Οι διαδρομές αξιοποιούν χαρακτηριστικά σημεία της πόλης, δημόσιες υποδομές, πράσινους χώρους και ιστορικά τοπόσημα, ώστε να προσφέρουν στους συμμετέχοντες μια συνολική βιωματική κατανόηση του αστικού περιβάλλοντος και των προκλήσεων προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή.

Περίπατος Ανθεκτικότητας (Resilience Walk)

Ο Περίπατος Ανθεκτικότητας εστιάζει στη βιοκλιματική αναβάθμιση, το αστικό πράσινο, τις φυσικές υποδομές και τη διαχείριση του νερού, αναδεικνύοντας έργα και χώρους που συμβάλλουν στη μείωση της θερμικής καταπόνησης και στην ενίσχυση της κλιματικής ανθεκτικότητας της πόλης. Η διαδρομή επιτρέπει τη βιωματική παρατήρηση μικροκλιματικών διαφορών, καλών πρακτικών σχεδιασμού και λειτουργικών πράσινων χώρων.

- Πλατεία Κατράκη
- Κεραίες Ραδιοφωνίας
- Πάρκο Τρίτση

Ειδικότερα για το Πάρκο Τρίτση σκοπός είναι να γίνει μέσα στο Πάρκο Τρίτση επίσκεψη στο βαθμό που είναι εφικτό και κατόπιν συνεννόησης με τον Φορέα Διαχείρισης του Πάρκου. Ο Φορέας Διαχείρισης του Πάρκου έχει αποστείλει σχετική Επιστολή Υποστήριξης για την υλοποίηση του έργου κατά τη φάση της υποβολής της πρότασης.

Περίπατος Μικροκινητικότητας (Active Mobility Walk)

Ο Περίπατος Μικροκινητικότητας εστιάζει στη βιώσιμη μετακίνηση, την προσβασιμότητα και τη λειτουργικότητα των αστικών υποδομών που προάγουν την πεζή και ποδηλατική μετακίνηση. Αναδεικνύει έργα του Δήμου, αναπλάσεις και δίκτυα ποδηλατοδρόμων που συμβάλλουν σε μια πιο ασφαλή, άνετη και περιβαλλοντικά φιλική μετακίνηση στην πόλη.

Ο Περίπατος θα περιλαμβάνει τα παρακάτω βασικά σημεία:

- Πλατεία Δασκάλας
- Πλατεία Ηρώων Πολυτεχνείου
- Άλσος Ιλίου

7. Διαδικασία διαβούλευσης

Η επιτυχία των κλιματικών περιπάτων βασίζεται στη στενή συνεργασία με την τοπική κοινωνία και τους φορείς που δραστηριοποιούνται στον Δήμο. Η διαδικασία της διαβούλευσης αποσκοπεί στη συλλογή γνώσης, εμπειρίας και προτάσεων από πολίτες, ειδικούς, εκπαιδευτικούς και εκπροσώπους ευάλωτων ομάδων, ώστε οι θεματικές διαδρομές να ανταποκρίνονται στις πραγματικές ανάγκες και προτεραιότητες της περιοχής. Μέσω της δημόσιας διαβούλευσης και των πιλοτικών περιπάτων επιδιώκεται η συνδιαμόρφωση του περιεχομένου και η διασφάλιση της κοινωνικής αποδοχής και βιωσιμότητας των παρεμβάσεων και στο μέλλον. Οι στόχοι της διαβούλευσης περιλαμβάνουν:

- # Ενίσχυση συμμετοχικότητας
- # Συλλογή τοπικής γνώσης
- # Έλεγχος προσβασιμότητας
- # Αξιολόγηση χρηστικότητας εφαρμογής

Η διαδικασία της διαβούλευσης θα υλοποιηθεί σε **2 φάσεις**. Αρχικά θα πραγματοποιηθεί **δημόσια διαβούλευση** για την **οριστικοποίηση των σημείων ενδιαφέροντος** και στην συνέχεια **των διαδρομών**. Ο Δήμος θα αναρτήσει σχετική ανακοίνωση στην ιστοσελίδα του καλώντας τους πολίτες και τα ενδιαφερόμενα μέρη να αξιολογήσουν και να προτείνουν σημεία που θα μπορούσαν να ενταχθούν στους Περιπάτους μέσω μιας φόρμας ερωτηματολογίου.

Η δεύτερη φάση της διαβούλευσης θα πραγματοποιηθεί κατά την **πιλοτική εφαρμογή των Κλιματικών Περιπάτων**. Στη φάση αυτή η πιλοτική εφαρμογή των περιπάτων θα γίνει με τη συμμετοχή διαφορετικών κοινωνικών ομάδων, όπως μαθητές, ηλικιωμένοι, αθλητικοί σύλλογοι και άτομα με αναπηρία. Η διαδικασία αυτή θα επιτρέψει την αξιολόγηση της προσβασιμότητας και της εμπειρίας των συμμετεχόντων, καθώς και την ενσωμάτωση των σχολίων τους στις **τελικές προσαρμογές των διαδρομών και της εφαρμογής**.

Αποτελέσματα Δημόσιας Διαβούλευσης (2^{ου} σταδίου αξιολόγησης)

Η πρώτη φάση της διαβούλευσης πραγματοποιήθηκε μέσω της ιστοσελίδας του Δήμου με σχετική ανακοίνωση που καλούσε τους πολίτες και τα ενδιαφερόμενα μέρη να συμμετάσχουν, να αξιολογήσουν και να προτείνουν σημεία που θα μπορούσαν να ενταχθούν στους Κλιματικούς Περιπάτους.

Η διαβούλευση παρέμεινε ανοιχτή για το διάστημα **25/11/2025 – 27/01/2026** και συγκεντρώθηκαν **συνολικά 48 απαντήσεις** στο σχετικό ερωτηματολόγιο που είχε αναρτηθεί. Ο σύνδεσμος για το ερωτηματολόγιο συμμετοχής βρίσκεται εδώ [Ερωτηματολόγιο συμμετοχής](#). Επίσης, στο Παράρτημα παρατίθεται το πλήρες κείμενο της διαβούλευσης.

Ειδικότερα, από τις απαντήσεις των συμμετεχόντων **η συνολική αξιολόγηση** των προτεινόμενων σημείων είναι **θετική**. Οι περισσότεροι συμμετέχοντες τα αξιολογούν με υψηλές βαθμολογίες, γεγονός που δείχνει αποδοχή και εμπιστοσύνη στις επιλογές του Δήμου. Η γενική τάση υποδηλώνει ότι τα σημεία που



προτάθηκαν από το Δήμο θεωρούνται κατάλληλα και ενδιαφέροντα για την υλοποίηση των Κλιματικών Περιπάτων.

Επιπλέον, σημαντικός αριθμός συμμετεχόντων, 19 από το σύνολο των 48 (~40%), δηλώνει ότι **δεν έχει να προτείνει επιπλέον σημεία**. Ωστόσο, άλλοι πολίτες αναφέρουν συγκεκριμένες τοποθεσίες στη γειτονιά τους, κυρίως αθλητικούς χώρους και πεζόδρομους, υποδεικνύοντας σημεία που θεωρούν ότι μπορούν να εμπλουτίσουν το δίκτυο των περιπάτων. Στον πίνακα που ακολουθεί συνοψίζονται οι **προτάσεις των συμμετεχόντων για άλλα σημεία** καθώς και ο λόγος που τα έχουν επιλέξει.

Table 7-1: Νέα προτεινόμενα σημεία ενδιαφέροντος με βάση της απαντήσεις των συμμετεχόντων στη διαβούλευση

Νέο προτεινόμενο σημείο	Αριθμός αναφορών	Λόγος / Αιτιολόγηση
Φλέβας / Ρέμα Φλέβας / πεζόδρομος – ποδηλατόδρομος Φλέβας	6	Φυσικός γραμμικός διάδρομος, δροσιά, δυνατότητα περιπάτου και ποδηλάτου, ανάδειξη παλαιού ρέματος, σύνδεση γειτονιών.
Πλατεία Παλιννοστούντων	2	Χαρακτηρίζεται ως σημαντικός τοπικός δημόσιος χώρος γειτονιάς, με δυνατότητα φιλοξενίας δράσεων και περιπάτων.
Αθλητικό Κέντρο Παλατιανής	1	Προτείνεται ως χώρος καθημερινής χρήσης, άθλησης και συγκέντρωσης κατοίκων, με δυνατότητα σύνδεσης με πεζοδρομημένες διαδρομές.
Πεζόδρομος Νέστορος	1	Ήπια διαδρομή σε γειτονιά, κατάλληλη για περίπατο.
Ποικίλο Όρος	1	Επαφή με φυσικό και περιαστικό περιβάλλον.
Άλσος Ιλίου	1	Σημαντικός χώρος πρασίνου και αναψυχής.
Πλατεία Καραϊσκάκη	1	Δημόσιος χώρος γειτονιάς με κοινωνικό χαρακτήρα.
Πλατεία Αγ. Νικολάου	1	Τοπικό σημείο συνάντησης κατοίκων.
Πλατεία Ζωοδόχου Πηγής	1	Χώρος πρασίνου και γειτονιάς.
Προφήτης Ηλίας	1	Σημείο τοπικού ενδιαφέροντος / περίπατου.
Πλατεία Αγίου Φανουρίου	1	Αναφέρεται ως σημείο γειτονιάς με κοινωνική σημασία.



Νέο προτεινόμενο σημείο	Αριθμός αναφορών	Λόγος / Αιτιολόγηση
Πάρκο στη γωνία Καλπακίου & Κορίνθου	1	Μικρός χώρος πρασίνου («πάρκο τσέπης»).
Πάρκο μεταξύ Φιλοπροόδου & Θηβών	1	Ανάγκη αξιοποίησης ενδιάμεσου χώρου πρασίνου.
Πάρκο Μπουμπουλίνας & Π.Π. Γερμανού	1	Τοπικός χώρος αναψυχής.
Περιοχή Αγ. Διονυσίου (προέκταση Νέας Θηβών)	1	Περιοχή με ανάγκη αναβάθμισης και σκίασης.
Είσοδος Πάρκου Τρίτση από εργατικές κατοικίες	1	Αναξιοποίητος χώρος, δυνατότητα καλύτερης πρόσβασης.
Αδιαμόρφωτοι χώροι σκεπασμένου ρέματος Εσχατιάς	2	Πρόταση αξιοποίησης ανενεργών χώρων με πράσινο και δροσιά.
Οδός Καπετάν Βέρα – σύνδεση Πάρκου Τρίτση με κέντρο	1	Πρόταση λειτουργικής σύνδεσης βασικών σημείων της πόλης.
Γειτονιές με έλλειψη πρασίνου (γενική πρόταση)	2	Έμφαση σε περιοχές με τσιμέντο, πλημμύρες, έλλειψη σκιάς.
Σχολεία – παιδικές χαρές – στάσεις ΜΜΜ (γενική πρόταση)	2	Σημεία καθημερινής χρήσης και ευάλωτων ομάδων.

Η οδός **Φλέβας / Ρέμα Φλέβας** εμφανίζεται ως η πιο συχνά αναφερόμενη νέα πρόταση, γεγονός που υποδηλώνει έντονο ενδιαφέρον των πολιτών για γραμμικούς, πράσινους και δροσερούς διαδρόμους. Υπάρχουν επίσης προτάσεις που αφορούν **πλατείες, μικρά πάρκα γειτονιάς, σχολεία** όπου επισημαίνεται κυρίως η έλλειψη πρασίνου και αναδεικνύεται η ανάγκη για δροσιά, σκίαση και χώρους αναψυχής σε πυκνοδομημένες περιοχές. Επιπλέον, στις προτάσεις των συμμετεχόντων περιλαμβάνονται **σκεπασμένα ρέματα, και αδιαμόρφωτοι ή παραμελημένοι χώροι** ως ευκαιρίες μετατροπής σε πράσινες, κλιματικά λειτουργικές διαδρομές. Τέλος, άλλες προτάσεις αναφέρονται στην ανάγκη για **σύνδεση υπαρχόντων χώρων πρασίνου** (π.χ. Πάρκο Τρίτση, γειτονιές, κέντρο πόλης) μέσω ήπιων, πράσινων αξόνων.

Με την ολοκλήρωση της φάσης της διαβούλευσης, τα δεδομένα επεξεργάστηκαν από το Δήμο και οι προτάσεις που προέκυψαν και προκρίθηκαν τελικά από το Δήμο θα ενσωματωθούν στον τελικό κατάλογο των σημείων ενδιαφέροντος και στον αρχικό σχεδιασμό των διαδρομών. Τελικά ο Δήμος προέκρινε 2



επιπλέον σημεία ενδιαφέροντος που θα προστεθούν για τη διαμόρφωση των Περιπάτων και συγκεκριμένα:

- Η **Πλατεία Παλιννοστούντων**, η οποία αποτελεί έναν ζωντανό πυρήνα κοινωνικής και πολιτιστικής ζωής στο Ίλιον, ο οποίος εξυπηρετεί καθημερινά τις ανάγκες των κατοίκων και λειτουργεί ως σημείο συνάντησης, αναψυχής και πολιτιστικής έκφρασης. Η ονομασία της πλατείας αποδίδει τιμή στους παλιννοστούντες Έλληνες, αναγνωρίζοντας τη συμβολή τους στη διαμόρφωση της κοινωνικής και πολιτιστικής ταυτότητας της περιοχής. Το Ίλιον, ως μια πόλη με έντονη ιστορική και κοινωνική εξέλιξη, αγκάλιασε διαχρονικά διαφορετικές κοινότητες, και η πλατεία αυτή αποτελεί έναν συμβολικό και ουσιαστικό χώρο συνύπαρξης και συλλογικής μνήμης. Η Πλατεία Παλιννοστούντων δεν είναι απλώς ένας δημόσιος χώρος· είναι ένα σημείο αναφοράς για τη συλλογική ζωή της περιοχής, ένας τόπος συνάντησης, πολιτισμού και συμμετοχής, που αποτυπώνει τον δυναμισμό και την κοινωνική συνοχή του Ιλίου.
- Το **ρέμα Φλέβας**, το οποίο αποτελεί ένα από τα πιο χαρακτηριστικά γεωλογικά και ιστορικά τοπία του Ιλίου, συνυφασμένο με την εξέλιξη της πόλης από αγροτικό οικισμό σε σύγχρονο δήμο. Το ρέμα Φλέβας αποτελούσε έναν από τους κύριους παραποτάμους που τροφοδοτούσαν τον Κηφισό και τα νερά του ρέματος εξασφάλιζαν τη γονιμότητα της γης στη γύρω περιοχή. Αυτό επέτρεψε την ανάπτυξη γεωργικών δραστηριοτήτων και βοσκοτόπων, καθιστώντας την περιοχή πόλο έλξης για τις πρώτες οικογένειες κτηνοτρόφων και αγροτών. Το ρέμα διέσχισε την περιοχή κοντά στις εγκαταστάσεις της Ραδιοφωνίας. Με τη ραγδαία αστικοποίηση και την ανάγκη για οδικά δίκτυα, το ρέμα Φλέβας σταδιακά σκεπάστηκε. Σήμερα, το μεγαλύτερο μέρος του παλιού ρέματος έχει δώσει τη θέση του στην ομώνυμη οδό (οδός Φλέβας), η οποία αποτελεί έναν από τους κεντρικούς άξονες του Ιλίου. Τα τελευταία χρόνια έχουν πραγματοποιηθεί εκτεταμένα έργα διευθέτησης και εγκιβωτισμού, από τον Κόμβο Ιλίου έως την οδό Ανδρέα Παπανδρέου, για την αντιπλημμυρική προστασία της περιοχής, καθώς το ρέμα παραμένει ενεργό υπόγειο ως αγωγός ομβρίων υδάτων.

Ο Τελικός πίνακας των σημείων ενδιαφέροντος φαίνονται παρακάτω, καθώς και οι 5 Κλιματικοί Περίπατοι που διαμορφώθηκαν, 4 Περίπατοι Ανθεκτικότητας και 1 Περίπατος Μικροκινητικότητας.

Table 7-2: Τα 19 Σημεία ενδιαφέροντος και οι 5 Κλιματικοί Περίπατοι στο Δήμο Ιλίου

α/α	ΤΙΤΛΟΣ ΣΗΜΕΙΟΥ	ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Κατηγορία
Περίπατος Ανθεκτικότητας (Resilience Walk) 1 Ηροδότου (μίνι παρκάκι) -Μεσολογγίου-Πλουτάρχου -Βιοφυαλ			
1	Γήπεδα οδού Μεσολογγίου	Τα γήπεδα στην οδό Μεσολογγίου στο Ίλιον είναι δημοτική αθλητική εγκατάσταση στην οποία έγινε φύτευση δένδρων το 2025. Η τοποθεσία τους τις καθιστά εύκολα προσβάσιμες από κατοίκους της περιοχής, ενώ αξίζει να σημειωθεί ότι ο περιβάλλον χώρος είναι αστικός, ενσωματωμένος σε	Καλή πρακτική, Πόλος έλξης-κοινωνικοποίησης-συνάθροισης. Δυνατότητα οι στάσεις της διαδρομής να λειτουργούν ως σημεία περιβαλλοντικής μάθησης και συμμετοχικής παρατήρησης.



		κατοικημένη ζώνη, με σχετικά περιορισμένο ελεύθερο «πράσινο» πέρα από τον αθλητικό χώρο.	
2	Πάρκο τσέπης-Πωγωνίου και Ηροδότου	Ένα νέο πάρκο τσέπης κατασκευάζεται ήδη (Νοέμβριος 2025), μετά από το Αστικό Δασάκι (urban forest) που βρίσκεται στη συμβολή των Οδών Ήρας και Ναυσικάς. Το συγκεκριμένο πάρκο χωρίζεται σε δυο μέρη στον χώρο φύτευσης και στον χώρο περιπάτου. Κατά μήκος του πάρκου κατασκευάζεται διάδρομος από πατημένο σταθεροποιημένο χώμα, όπου θα υπάρχει ένα φωτοβολταϊκό παγκάκι με μία μεταλλική πέργκολα πάνω στην οποία θα αναρριχηθεί ρυγχόσπερμο. Επίσης πάνω σε αυτό τοποθετείται και ο υπόλοιπος αστικός εξοπλισμός. Η δημιουργία του νέου πάρκου γειτονιάς στόχο έχει να αποτελέσει ένα οικοσύστημα το οποίο θα μπορεί να επιτύχει την μέγιστη μεταβολή από άποψη: • Αισθητικής αναβάθμισης, με την επίτευξη συνεχούς ανθοφορίας όσον αφορά την επιλογή του φυτικού υλικού • Διατηρείται ο χαρακτήρας του πάρκου , σαν χώρος περιπάτου και ανάπαυλας. • Κλιματικής αναβάθμισης, μειώνοντας τις θερμοκρασίες και προσφέροντας δροσισμό. • Αύξησης της βιοποικιλότητας, αποτελώντας χώρο ανάπτυξης της χλωρίδας και της πανίδας. • Δέσμευσης του διοξειδίου του άνθρακα Να προσφέρει ευκαιρίες περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, κοινωνικοποίησης, αναψυχής	Αισθητική και εμπειρική αξία/ περιβαλλοντική αξία/ εκπαιδευτικός και βιωματικός χαρακτήρας/ δυνατότητα συμμετοχικής παρακολούθησης και συλλογής δεδομένων
3	ΒΙΟΦΙΑΛ	Το παλιό εργοστάσιο παραγωγής φιαλών υγραερίου της ΒΙΟΦΙΑΛ στη συνοικία Μιχελή δεν ήταν απλώς μια επιχείρηση αλλά η ραχοκοκαλιά της τοπικής οικονομίας. Στην περίοδο της ακμής της (1962-1965) παρήγαγε τα 2/3 της εγχώριας ζήτησης για φιάλες υγραερίου και απασχολούσε 130 περίπου εργάτες και 15 διοικητικούς υπαλλήλους. Το παλιό εργοστάσιο ανακατασκευάστηκε και μετατράπηκε σε ένα Πολυδύναμο Κέντρο Πολιτιστικών, Αθλητικών και Κοινωνικών Δραστηριοτήτων στην περιοχή Μιχελή. Στους χώρους του, που αναπτύσσονται σε μια έκταση 5.500 m² περίπου, πραγματοποιούνται, μεταξύ άλλων, ποικίλες πολιτιστικές δραστηριότητες. Το κτίριο κατασκευάστηκε με χρηματοδότηση από το ΕΣΠΑ χρησιμοποιώντας τις πλέον σύγχρονες μεθόδους, με βιοκλιματικό σχεδιασμό και πρακτικές εξοικονόμησης ενέργειας, αξιοποιώντας την γεωθερμία. Η ΒΙΟΦΙΑΛ έχει συνδεθεί με την ιστορία του τόπου αποτελώντας ένα ιστορικής σημασίας	Καλή πρακτική δήμου Εκπαιδευτικός χαρακτήρας Ιστορικό τοπόσημο



		κτίριο, χαρακτηριστικό παράδειγμα εργοστασιακής αρχιτεκτονικής της δεκαετίας του '50. Ως μεγάλη βιομηχανική μονάδα αποτέλεσε σημείο αναφοράς στην ευρύτερη βορειοδυτική, τότε, Αθήνα, ενώ στις αρχές της δεκαετίας του '60 ως βιομηχανία παραγωγής φιαλών υγραερίου με την επωνυμία «ΒΙΟΦΙΑΛ» κάλυπτε τα 2/3 της εγχώριας ζήτησης. Μετά την παύση λειτουργίας του εργοστασίου, το κτίριο εγκαταλείφθηκε και η αξιοποίησή του παρέμενε χρόνια διεκδίκηση του Δήμου Ιλίου και των πολιτών. Με την υπ. αρ. 059/2021/28-6-2021 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Ιλίου ο συγκεκριμένος πολυχώρος μετονόμαστηκε σε Πολυδύναμο Κέντρο Πολιτιστικών, Αθλητικών και Κοινωνικών Δραστηριοτήτων «Μίκης Θεοδωράκης», προς τιμήν του αείμνηστου συνθέτη, πολιτικού και συγγραφέα.	
Περίπατος Ανθεκτικότητας 2 (Resilience Walk) Θηβών και Ραδιοφωνίας– κεραίες – πλατεία Δραγουμάνου (φυτεύσεις)- πλ. Ποντίων- Αθλητικό κέντρο Ραδιοφωνίας.			
1	Αθλητικό Κέντρο Ραδιοφωνίας	Το Αθλητικό Κέντρο Ραδιοφωνίας στο Ίλιον είναι ένας σύγχρονος δημοτικός χώρος άθλησης και αναψυχής, κατάλληλος για όλες τις ηλικίες. Διαθέτει ανοιχτά γήπεδα ποδοσφαίρου, μπάσκετ και βόλεϊ, καθώς και χώρους στίβου και προπόνησης. Ο περιβάλλον χώρος είναι καλαίσθητος, με πράσινο και διαδρομές περιπάτου. Χρησιμοποιείται από αθλητικούς συλλόγους, σχολεία και προγράμματα του Δήμου Ιλίου. Κατά τη θερινή περίοδο φιλοξενεί παιδικά camps και εκδηλώσεις. Προσφέρει ένα ασφαλές και φιλικό περιβάλλον για άθληση, ψυχαγωγία και κοινωνική συμμετοχή.	Πόλος έλξης-συγκέντρωσης πληθυσμού Σύνδεση με έργα και πολιτικές του Δήμου Χωρική αντιπροσωπευτικότητα
2	Κεραίες Ραδιοφωνίας	Η συνοικία της Ραδιοφωνίας πήρε το όνομά της από την ίδρυση του Κέντρου Εκπομπής της Ελληνικής Ραδιοφωνίας (ΕΡΑ) στα τέλη της δεκαετίας του 1930. Δύο πανύψηλοι 4πύργοι κεραιών 85μ. και δεκάδων τόνων ο καθένας υψώνονταν από το 1930 στο κέντρο εκπομπής στο Ίλιον φέρνοντας σε επαφή μέσω των ερτζιανών όλο τον κόσμο. Η ραδιοφωνία ήταν πλέον γεγονός και το πρόγραμμα του ραδιοφωνικού σταθμού από τα γερμανικής τεχνολογίας studio ραδιοφώνου στο Ζάμπειο άρχισε να μεταδίδεται στις 25 Μαρτίου 1938. Με την υποχώρηση το 1944 οι Γερμανοί που το χρησιμοποιούσαν, τοποθέτησαν νάρκες και ανατίναξαν τον ένα πύργο, ο δεύτερος όμως, παρά την έκρηξη, αναπήδησε στη θέση του και στάθηκε πάλι όρθιος. Μετά την απελευθέρωση εγκαινιάστηκαν από την ΕΙΡ νέοι σταθμοί βραχέων	Εκπαιδευτικός χαρακτήρας Αισθητική και εμπειρική αξία Ιστορικό τοπόσημο



		κυμάτων μαζί με τον μεσαίο στις 9 Απριλίου 1948 και στις 25 Μαρτίου 1951. Η λειτουργία του κέντρου Ραδιοφωνίας έπαψε το 2022. Η Πολιτεία έχει εξαγγείλει τη δημιουργία Πάρκου-Μουσείου Ελληνικής Ραδιοφωνίας στον ιστορικό χώρο του παλαιού κέντρου εκπομπής.	
3	Πλατεία Δραγουμάνου	Η πλατεία Μάνου Κατράκη, στην οδό Δραγουμάνου στο Ίλιον, είναι ένας όμορφα διαμορφωμένος χώρος πρασίνου και ξεκούρασης μέσα στον αστικό ιστό της περιοχής. Διαθέτει λιθόστρωτα μονοπάτια, παρτέρια με φυτεύσεις και δέντρα που προσφέρουν σκιά και δροσιά. Συχνά αποτελεί σημείο συνάντησης κατοίκων και οικογενειών της γειτονιάς. Η αισθητική της είναι απλή αλλά φιλική, με ισορροπία ανάμεσα σε πράσινο και ανοιχτό χώρο.	Παρουσία πράσινων υποδομών Κοινωνική σημασία και προσβασιμότητα Ανάδειξη σημείων βελτίωσης
4	Πλατεία Παλιννοστούντων (Πλατεία Ποντίων)	Η Πλατεία Παλιννοστούντων αποτελεί έναν ζωντανό πυρήνα κοινωνικής και πολιτιστικής ζωής στο Ίλιον, ο οποίος εξυπηρετεί καθημερινά τις ανάγκες των κατοίκων και λειτουργεί ως σημείο συνάντησης, αναψυχής και πολιτιστικής έκφρασης. Η ονομασία της πλατείας αποδίδει τιμή στους παλιννοστούντες Έλληνες, αναγνωρίζοντας τη συμβολή τους στη διαμόρφωση της κοινωνικής και πολιτιστικής ταυτότητας της περιοχής. Το Ίλιον, ως μια πόλη με έντονη ιστορική και κοινωνική εξέλιξη, αγκάλιασε διαχρονικά διαφορετικές κοινότητες, και η πλατεία αυτή αποτελεί έναν συμβολικό και ουσιαστικό χώρο συνύπαρξης και συλλογικής μνήμης. Η Πλατεία Παλιννοστούντων δεν είναι απλώς ένας δημόσιος χώρος· είναι ένα σημείο αναφοράς για τη συλλογική ζωή της περιοχής, ένας τόπος συνάντησης, πολιτισμού και συμμετοχής, που αποτυπώνει τον δυναμισμό και την κοινωνική συνοχή του Ιλίου.	Αισθητική και εμπειρική αξία Ιστορικό τοπόσημο Πόλος έλξης-συγκέντρωσης πληθυσμού
ΚΛΙΜΑΤΙΚΟΣ ΠΕΡΙΠΑΤΟΣ Μικροκινητικότητας (Active Mobility Walk) Πλ. Πολυτεχνείου- Αϊάντος-πλ. Άλσος- Αχιλλέως – Πλ. Ρίμινι – Παναγούλη-Μανάκη- Πάριδος(ΠΟΔΗΛΑΤΑ)- Νέστορος			
1	Άλσος Ιλίου Πλατεία «Αγαμέμνωνος»	Από τις πιο παλιές πλατείες στον Δήμο, έγινε εμπλουτισμός πρασίνου και πραγματοποιείται πρόγραμμα ελέγχου πληθυσμού φλοιοφάγων εντομών για την προστασία των πεύκων.	Παρουσία πράσινων υποδομών Εκπαιδευτικός και βιωματικός χαρακτήρας Σύνδεση με αστικά δίκτυα κινητικότητας
2	Πλατεία Ρίμινι	Η πλατεία Ρίμινι διαθέτει τον πιο μεγάλο βραχόκηπο που κατασκευάστηκε σε πλατεία στο Δήμο Ιλίου. Από τις λίγες πλατείες που το ποσοστό πρασίνου είναι μεγαλύτερο από το ποσοστό σκληρών υλικών.	Παρουσία πράσινων υποδομών



			Εκπαιδευτικός και βιωματικός χαρακτήρας Ανάδειξη σημείων βελτίωσης
3	Ποδηλατόδρομος 1 - Πράσινη διαδρομή	Ο Δήμος Ιλίου έχει δημιουργήσει δύο ξεχωριστές λωρίδες ποδηλάτου, που δημιουργήθηκαν στο επίπεδο του πεζοδρομίου και εξυπηρετούν την αποκλειστική αμφίδρομη κίνηση. Η πρώτη λωρίδα αρχίζει από τη διασταύρωση της λεωφόρου Χασιάς και Έκτορος, περνάει μέσω των οδών Έκτορος - Α. Παναγούλη - Φιλοκτήτου και Αίαντος και φτάνει στο Δημαρχείο Ιλίου. Η δεύτερη ξεκινάει από το σημείο που τέμνονται οι Ιδομενέως και Θηβών και φτάνει στην οδό Μενελάου. Οι υφιστάμενοι σήμερα ποδηλατόδρομοι του Δήμου συγκροτούν ένα δίκτυο με συνολικό μήκος 2,3 χλμ. Εντός του 2024 ολοκληρώθηκε, επίσης, η προμήθεια 55 ηλεκτρικών ποδηλάτων και συνοδευτικού εξοπλισμού (θέσεις κλειδώματος, συστήματα φόρτισης, τερματικό μίσθωσης κλπ.) Τα σημεία εγκατάστασης των σταθμών των κοινόχρηστων ηλεκτρικών ποδηλάτων στο Δήμο Ιλίου είναι τα εξής: • Σημείο 1: πεζόδρομος εμπορικού κέντρου Δήμου Ιλίου, επί της οδού Πάριδος • Σημείο 2: πλατεία Αγίου Φανουρίου • Σημείο 3: περιοχή Ζωοδόχου Πηγής, στην οδό Ρήγα Φεραίου • Σημείο 4: περιοχή Αγίου Νικολάου, πλατεία οδού Ζαγορίου • Σημείο 5: περιοχή Μιχελή, στο Δημοτικό Στάδιο Γ. Λιόσης • Σημείο 6: Δημαρχείο Ιλίου, επί της οδού Χρυσήδης • Σημείο 7: περιοχή Παλατιανής, πλατεία Δομήνικου Θεοτοκόπουλου • Σημείο 8: «Πάρκο Αντώνης Τρίτσης», πλησίον Δημοτικού Σταδίου Ιλίου.	Σύνδεση με αστικά δίκτυα κινητικότητας Σύνδεση με έργα και πολιτικές του δήμου Χωρική αντιπροσωπευτικότητα
4	Πλατεία Ηρώων Πολυτεχνείου	Το 2023 ολοκληρώθηκε το έργο «Ανάπλαση πλατείας Ηρώων Πολυτεχνείου στο Ο.Τ. 35 του Δήμου Ιλίου» με χρηματοδότηση από το ΕΣΠΑ 2014-2020 (ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ). Στο πλαίσιο της πράξης πραγματοποιήθηκαν μία σειρά απαραίτητων εργασιών με αντικείμενο τη λειτουργική, αισθητική και βιοκλιματική αναβάθμιση του κοινόχρηστου	Σύνδεση με έργα και πολιτικές του δήμου κοινωνική σημασία και προσβασιμότητα



		χώρου (πλατείας) που περιβάλλεται από τις οδούς Κάλχου, Μενελάου, Βρισηίδος και Δαναών, στο οικοδομικό τετράγωνο με αριθμό 35, στη περιοχή Κέντρου του Δήμου Ιλίου. Βασικό στοιχείο σχεδιασμού αποτέλεσε και η προσπάθεια διατήρησης σχεδόν όλων των υφιστάμενων δένδρων της πλατείας, εντός των ανωτέρω χώρων πράσινης εδαφοκάλυψης για σκιασμό και δροσισμό. Οι εργασίες αφορούσαν δαπεδοστρώσεις, προμήθεια και τοποθέτηση αστικού εξοπλισμού, φυτεύσεις, εγκατάσταση ιστών και δικτύου φωτισμού χαμηλής ενεργειακής κατανάλωσης, με χρήση λαμπτήρων εξοικονόμησης ενέργειας (LED). Η ολοκλήρωση του έργου συνέβαλε στον ανασχεδιασμό της περιοχής παρέμβασης με την ανάπλαση της πλατείας με βέλτιστα βιοκλιματικά χαρακτηριστικά συμβάλλοντας στη διαμόρφωση ενός ευνοϊκού μικροκλίματος.	Πόλος έλξης-συγκέντρωσης πληθυσμού
Περίπατος Ανθεκτικότητας 3 (Resilience Walk) Πλ. Δασκάλας, ΑΣΤΙΚΟ ΔΑΣΑΚΙ (Ηρας και Ναυσικάς), Παλιό ρέμα Φλέβας, ΚΗΦΗ			
1	Πλατεία Δασκάλας	Η πλατεία Δασκάλας είναι βιοκλιματική πλατεία που βραβεύτηκε στα BRAVO Sustainability Dialogue & Awards 2019. Η ανάπλαση της πλατείας στην περιοχή Αγίου Φανουρίου έγινε με ιδία μέσα και φιλικά, προς το περιβάλλον, υλικά. Το εσωτερικό υδατοπερατό δάπεδό της χρησιμοποιήθηκε ως υλικό επίστρωσης για πρώτη φορά σε δημόσιο κοινόχρηστο χώρο στην Αττική. Οι σύγχρονες βιοκλιματικές πρακτικές που εφαρμόστηκαν στην ανακατασκευή της, αποτελούν πρότυπο και για άλλες παρόμοιες που σχεδιάζει ο Δήμος, στο πλαίσιο βελτίωσης του μικροκλίματος στην πόλη.	Καλές πρακτικές Σύνδεση με έργα και πολιτικές του δήμου εκπαιδευτικός και βιωματικός χαρακτήρας
2	ΚΗΦΗ	Το Κέντρο Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΚΗΦΗ) του Δήμου Ιλίου είναι μία δομή, στο Ο.Τ 363, στο Δήμο Ιλίου που χωροθετείται επί των οδών Φλέβας Ρουβίκωνος – Ταβουλάρη – Ι. Πολέμη – Πλαστήρα σε νεοαναγειρόμενο Α+ ενεργειακής κλάσης ιδιόκτητο κτίριο. Με χρηματοδότηση από το ΕΣΠΑ έχει ολοκληρωθεί η διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου (εκσκαφές, απαιτούμενες υποδομές, εγκαταστάσεις άρδευσης εξυγίανση του εδάφους με κηπαίο χώμα, επιστρώσεις ή κάλυψη του εδάφους με χλοοτάπητα ή ποικιλία δένδρων ή θάμνων, τοποθέτηση ιστών και φωτιστικών σωμάτων με τις ανάλογες υποδομές, κατασκευή περίφραξης κλπ.).	Σύνδεση με έργα και πολιτικές του δήμου Καλή πρακτική Κοινωνική σημασία και προσβασιμότητα



3	Πάρκο τσέπης-Ήρας και Ναυσικάς	Η δημιουργία του πάρκου τσέπης και η διαμόρφωσή του σε αστικό δασάκι που βρίσκεται στη συμβολή των Οδών Ήρας και Ναυσικάς εμβαδού περίπου 655τμ., στον Δήμο Ιλίου (Νοέμβριος 2021) αποτελεί μια σημαντική ευκαιρία για την ουσιαστική εξυγίανση του Δήμου. Είναι μια παρέμβαση μικρής κλίμακας και κόστους, μεγάλης όμως στρατηγικής σημασίας σε επίπεδο γειτονιάς. Καθώς ο χώρος είναι δίπλα σε βρεφονηπιακό σταθμό του έχει δοθεί η χρήση του ανοιχτού βιωματικού σχολείου φύσης προκειμένου τα παιδιά του βρεφονηπιακού αλλά και τα παιδιά της γειτονιάς να εξοικειωθούν με τα φυτά και τα δένδρα αλλά και με τα έντομα και τα πουλιά. Ακολουθώντας τις αρχές του placemaking και σύμφωνα με τον ανθρωποκεντρικό αστικό σχεδιασμό, κατά τη φύτευση του πάρκου διοργανώσαμε γιορτή γνωριμίας με το σχολείο και τους κατοίκους της γειτονιάς. Στόχος ήταν τα παιδιά να γνωρίσουν τα δένδρα να τα αγαπήσουν και να τα προστατέψουν. Τα παιδιά μέσα από την παρατήρηση, τις βιωματικές εμπειρίες, τις εναλλαγές των εποχών που αποτυπώνονται στη φύση, μεγαλώνουν και εξελίσσονται μέσα σε φυσικό περιβάλλον. Το αστικό δασάκι προσφέρεται για στάση, ξεκούραση, παρατήρηση αλλά και παιχνίδι. Ανάλογα με την εποχή μεταμορφώνεται σε ενναλακτική παιδική χαρά. Μέσω των δράσεων που διοργανώνει η υπηρεσία προγραμματισμού της Δ/νσης Περιβάλλοντος όπως μικροί αγρότες στην πόλη, δράσεις κομποστοποίησης, εποχικές φυτεύσεις, γιορτή τρύγου κ.α., διαμορφώνονται ενεργοί και χαρούμενοι πολίτες μικροί- μεγάλοι. Δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στην επιλογή φυτικού υλικού, όπου περιλαμβάνεται μεγάλη ποικιλία φυτών αλλά και μεγάλος αριθμός, τα οποία συμβάλλουν στον εμπλουτισμό της βιοποικιλότητας. Συνολικά φυτεύτηκαν περισσότερα από 1,000 φυτά, με πυκνότητα φύτευσης 1,5 φυτό ανά τετραγωνικό μέτρο. Ο μεγάλος αριθμός διαφορετικών φυτών που χρησιμοποιήθηκε και η μεγάλη πυκνότητά φύτευσής τους, δημιουργεί ένα αστικό δάσος (στα πρότυπα των μελετών του Akira Miyawaki), όπου ουσιαστικά δημιούργησε ένα νέο οικοσύστημα μέσα στην πόλη σε μικρό διάστημα. Η φύτευση μόνο των δέντρων θα συμβάλει άμεσα στη μείωση τουλάχιστον : 130,95 κιλά CO₂/ανά έτος και σε 15 έτη έχει υπολογιστεί	Αισθητική και εμπειρική αξία/ περιβαλλοντική αξία/ εκπαιδευτικός και βιωματικός χαρακτήρας/ δυνατότητα συμμετοχικής παρακολούθησης και συλλογής δεδομένων
---	--------------------------------	---	--



		αντίστοιχα με 333,90 κιλά CO ₂ /ανά έτος. Πέρα από την αύξηση της βιοποικιλότητας, έχουμε μία άμεση αύξηση του πληθυσμού των ωφέλιμων εντόμων όπως μέλισσες και άλλων επικονιαστών, παράλληλα με την αυξημένη προσέλκυση πουλιών που θα αναζητούν την τροφή τους στο δασάκι. Επιπλέον, ο νέος χώρος δημοσίου πρασίνου αναβάθμισε την εικόνα και την ποιότητα του αστικού τοπίου ιδιαίτερα σε πυκνοδομημένες περιοχές όπως ο Δήμος Ιλίου	
4	Παλιό ρέμα Φλέβας	Το ρέμα Φλέβας αποτελεί ένα από τα πιο χαρακτηριστικά γεωλογικά και ιστορικά τοπόσημα του Ιλίου, συνυφασμένο με την εξέλιξη της πόλης από αγροτικό οικισμό σε σύγχρονο δήμο. Το ρέμα Φλέβας αποτελούσε έναν από τους κύριους παραποτάμους που τροφοδοτούσαν τον Κηφισό και τα νερά του ρέματος εξασφάλιζαν τη γονιμότητα της γης στη γύρω περιοχή. Αυτό επέτρεψε την ανάπτυξη γεωργικών δραστηριοτήτων και βοσκοτόπων, καθιστώντας την περιοχή πόλο έλξης για τις πρώτες οικογένειες κτηνοτρόφων και αγροτών. Το ρέμα διέσχισε την περιοχή κοντά στις εγκαταστάσεις της Ραδιοφωνίας. Με τη ραγδαία αστικοποίηση και την ανάγκη για οδικά δίκτυα, το ρέμα Φλέβας σταδιακά σκεπάστηκε. Σήμερα, το μεγαλύτερο μέρος του παλιού ρέματος έχει δώσει τη θέση του στην ομώνυμη οδό (οδός Φλέβας), η οποία αποτελεί έναν από τους κεντρικούς άξονες του Ιλίου. Τα τελευταία χρόνια έχουν πραγματοποιηθεί εκτεταμένα έργα διευθέτησης και εγκιβωτισμού, από τον Κόμβο Ιλίου έως την οδό Ανδρέα Παπανδρέου, για την αντιπλημμυρική προστασία της περιοχής, καθώς το ρέμα παραμένει ενεργό υπόγειο ως αγωγός ομβρίων υδάτων.	Αισθητική και εμπειρική αξία/ περιβαλλοντική αξία/ εκπαιδευτικός και βιωματικός χαρακτήρας/ δυνατότητα συμμετοχικής παρακολούθησης και συλλογής δεδομένων Σύνδεση με έργα και πολιτικές του δήμου Ιστορικό τοπόσημο
Περίπατος Ανθεκτικότητας 4 (Resilience Walk) ΚΤΗΜΑ ΔΗΜΟΥ ΙΛΙΟΥ- ΠΑΡΚΟ ΤΡΙΤΣΗ- ΠΥΡΓΟΣ ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ			
1	Πάρκο Τρίτση	Το Πάρκο Περιβαλλοντικής Ευαισθητοποίησης «Αντώνης Τρίτση», που αποτελεί το μεγαλύτερο πνεύμονα πρασίνου στον αστικό ιστό της Αθήνας, χωροθετείται εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου Ιλίου και συνορεύει με τον Δήμο Αγίων Αναργύρων-Καματερού. Είναι το μεγαλύτερο Μητροπολιτικό Πάρκο του Λεκανοπεδίου, συνολικής έκτασης περίπου 1.147 στρεμμάτων. Προκειμένου να καταδειχθεί η υπερτοπική σημασία του, αξίζει να σημειωθεί ότι το Hyde Park στο Λονδίνο έχει έκταση 1.420 στρέμματα, ενώ ο Εθνικός Κήπος, στο κέντρο της Αθήνας, μόλις 158 στρέμματα.	Περιβαλλοντική αξία και κλιματική ανθεκτικότητα Αισθητική και εμπειρική αξία Εκπαιδευτικός και βιωματικός χαρακτήρας Δυνατότητα συμμετοχικής παρακολούθησης και συλλογής δεδομένων
2	Πύργος Βασιλίσσης	Ο Πύργος Βασιλίσσης κατασκευάστηκε σύμφωνα με απομίμηση πύργου της Βαυαρίας, όπου γεννήθηκε ο	Αισθητική και εμπειρική αξία



	βασιλιάς Όθωνας και αποτελεί μοναδικό μνημείο νεογοτθικής αρχιτεκτονικής στην Ελλάδα. Ο Πύργος βρίσκεται εντός κτήματος συνολικής έκτασης 2500 τ.μ. Το κτήμα εγκαινιάστηκε το 1854, την ημέρα των γενεθλίων του βασιλιά Λουδοβίκου, πατέρα του Όθωνα, τον οποίο ήθελε να ευχαριστήσει η βασίλισσα Αμαλία με αυτόν τον τρόπο. Τμήμα του κτήματος (250 στρέμματα) ανήκουν σήμερα στην οικογένεια Σερπιέρη και τα υπόλοιπα αποτελούν το Πάρκο Τρίτση. Στο κτήμα σήμερα λειτουργεί αμπελώνας σε έκταση 42 στρεμμάτων με ποικιλίες σταφυλιών. Ο χώρος είναι επισκέψιμος για προγραμματισμένες ξεναγήσεις.	Περιβαλλοντική αξία Ιστορικό τοπόσημο Εκπαιδευτικός και βιωματικός χαρακτήρας
--	---	--

Πιλοτική εφαρμογή περιπάτων

Η πιλοτική εφαρμογή πρόκειται να ξεκινήσει τον **Φεβρουάριο 2026** και περιλαμβάνει την πιλοτική εφαρμογή των Κλιματικών Περιπάτων με τη συμμετοχή διαφορετικών κοινωνικών ομάδων, όπως μαθητές, ηλικιωμένοι, αθλητικοί σύλλογοι και άτομα με αναπηρία. Στόχος είναι ο έλεγχος της λειτουργικότητας των διαδρομών, η αξιολόγηση της προσβασιμότητας και η αποτύπωση της συνολικής εμπειρίας των συμμετεχόντων.

Στο πλαίσιο της φάσης αυτής θα πραγματοποιηθούν:

- **5 δοκιμαστικοί περίπατοι** με διαφορετικές κοινωνικές ομάδες.
- **Αξιολόγηση εμπειρίας** και της εφαρμογής μέσω ερωτηματολογίων και επιτόπιας παρατήρησης.

Η συλλεγμένη ανατροφοδότηση θα αναλυθεί και θα αξιοποιηθεί για τη βελτίωση των διαδρομών πριν από την τελική εφαρμογή του προγράμματος

8. Επόμενα βήματα

Τα επόμενα βήματα του έργου περιλαμβάνουν στην **προετοιμασία της πιλοτικής φάσης των Κλιματικών Περιπάτων**, που περιλαμβάνει τον προγραμματισμό και την οργάνωση των δοκιμαστικών περιπάτων με διαφορετικές κοινωνικές ομάδες καθώς και την ολοκλήρωση του ερωτηματολογίου αξιολόγησης.

Παράλληλα, η ομάδα έργου προχωράει την υλοποίηση της ΘΕ2 «Ανάπτυξη ψηφιακής εφαρμογής και δημιουργία περιεχομένου» με την προετοιμασία της **ψηφιακής εφαρμογής** και της δημιουργίας του περιεχομένου καθώς και των εργαλείων παρατήρησης πεδίου που θα χρησιμοποιηθούν κατά τους περιπάτους (**climate backpacks** με σένσορες).



9. Βιβλιογραφικές πηγές

- # Chokhachian, A., Lau, K. K. L., Perini, K., & Auer, T. (2018). *Sensing transient outdoor comfort: A georeferenced method to monitor and map microclimate*. Journal of Building Engineering, 20, 94–104.
- # European Commission. (2023). *Climate Walk – Quick start tool for citizen engagement*. European Climate Pact.
- # Peng, Z., Bardhan, R., Ellard, C., & Steemers, K. (2022). *Urban climate walk: A stop-and-go assessment of the dynamic thermal sensation and perception in two waterfront districts in Rome, Italy*. Building and Environment, 221, 109267.
- # Pearsall, H., Pierce, J., & Campbell, L. K. (2024). *Walking as a method for epistemic justice in sustainability*. Ambio, 53(6), 907–915.
- # Santucci, D., & Chokhachian, A. (2019). *Climatewalks: Human Centered Environmental Sensing*. Conscious Cities Anthology, 1.
- # Silva, T., Ramusga, R., Matias, M., Amaro, J., Bonifácio, A., Reis, C., ... & Morgado, P. (2025). *Climate walking: A comparison study of mobile weather stations and their relevance for urban planning, design, human health and well-being*. City and Environment Interactions, 100212.

10. Παραρτήματα

Ανακοίνωση δημόσιας διαβούλευσης

ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ ΣΗΜΕΙΩΝ ΠΡΟΣ ΕΝΤΑΞΗ ΣΤΟΥΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΟΥΣ ΠΕΡΙΠΑΤΟΥΣ



Ο Δήμος Ιλίου υλοποιεί το έργο «Περπατώντας προς ένα κλιματικά ανθεκτικό Ίλιον» με συντονιστή δικαιούχο τη DRAXIS RESEARCH VENTURE STUDIO ΑΜΚΕ το οποίο έχει ενταχθεί στο «ΧΠ ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΟΥΔΕΤΕΡΟΤΗΤΑ 2024» του ΠΡΑΣΙΝΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ στον «ΑΠ.2 ΚΑΙΝΟΤΟΜΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΠΟΛΙΤΕΣ» (Π/Υ 50.000€).

Σκοπός του έργου είναι η ενίσχυση της κλιματικής ανθεκτικότητας και της συμμετοχής των πολιτών στον σχεδιασμό του δημόσιου χώρου. Στο πλαίσιο αυτό, πρόκειται να δημιουργηθούν **2–3 θεματικοί Κλιματικοί Περίπατοι**, που θα αναδεικνύουν **σημεία ενδιαφέροντος της πόλης και δράσεις** σχετικές με τη

βιώσιμη κινητικότητα, το αστικό πράσινο και την κλιματική προσαρμογή.

Για τη διαμόρφωση των διαδρομών, **καλούμε τους πολίτες** να συμμετάσχουν στη διαβούλευση και **να προτείνουν και να αξιολογήσουν σημεία** που θα μπορούσαν να ενταχθούν στους Περιπάτους. Η συμβολή σας είναι πολύτιμη για τον σχεδιασμό ενός πιο πράσινου, προσβάσιμου και δίκαιου Ιλίου.

Συμμετέχετε στη διαβούλευση συμπληρώνοντας τη φόρμα στον παρακάτω σύνδεσμο

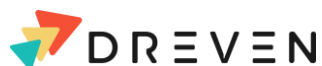
[Ερωτηματολόγιο συμμετοχής](#)

Τα προτεινόμενα σημεία είναι τα ακόλουθα:

α/α	ΤΙΤΛΟΣ ΣΗΜΕΙΟΥ	ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ
1	Γήπεδα οδού Μεσολογγίου	Καλή πρακτική. Πραγματοποιήθηκαν φυτεύσεις το 2025. Πόλος έλξης-κοινωνικοποίησης-συνάθροισης
2	ΒΙΟΦΙΑΛ	Καλή πρακτική δήμου. Το παλιό εργοστάσιο ανακατασκευάστηκε με σύγχρονες μεθόδους και βιοκλιματικό σχεδιασμό και μετατράπηκε σε ένα Πολυδύναμο Κέντρο Πολιτιστικών, Αθλητικών και Κοινωνικών Δραστηριοτήτων στην περιοχή Μιχελή.

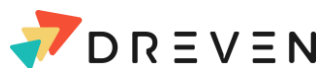


3	Αθλητικό Κέντρο Ραδιοφωνίας	Πόλος έλξης-συγκέντρωσης πληθυσμού. Ο περιβάλλον χώρος είναι καλαίσθητος, με πράσινο και διαδρομές περιπάτου.
4	Κεραίες Ραδιοφωνίας	Εκπαιδευτικός χαρακτήρας. - Αισθητική και εμπειρική αξία Ιστορικό τοπόσημο
5	Πλατεία Δραγουμάνου	Παρουσία πράσινων υποδομών. Διαθέτει λιθόστρωτα μονοπάτια, παρτέρια με φυτεύσεις και δέντρα που προσφέρουν σκιά και δροσιά.
6	Άλσος Ιλίου	Από τις πιο παλιές πλατείες στον Δήμο, έγινε εμπλουτισμός πρασίνου και πραγματοποιείται πρόγραμμα ελέγχου πληθυσμού φλοιοφάγων εντομών για την προστασία των πεύκων. Σύνδεση με αστικά δίκτυα κινητικότητας
7	Πλατεία Ρίμινι	Διαθέτει τον πιο μεγάλο βραχόκηπο που κατασκευάστηκε σε πλατεία στην πόλη μας. Από τις λίγες πλατείες που το ποσοστό πρασίνου είναι μεγαλύτερο από το ποσοστό σκληρών υλικών.
8	Ποδηλατόδρομοι	Σύνδεση με αστικά δίκτυα κινητικότητας Σύνδεση με έργα και πολιτικές του δήμου
9	Πλατεία Ηρώων Πολυτεχνείου	Έχουν πραγματοποιηθεί εργασίες με αντικείμενο τη λειτουργική, αισθητική και βιοκλιματική αναβάθμιση του κοινοχρήστου χώρου (πλατείας). Πόλος έλξης-συγκέντρωσης πληθυσμού
10	Πλατεία Δασκάλας	Βιοκλιματική πλατεία που βραβεύτηκε στα BRAVO Sustainability Dialogue & Awards 2019.
11	ΚΗΦΗ	Καλή πρακτική. Στο Κέντρο Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΚΗΦΗ) του Δήμου έχουν πραγματοποιηθεί εργασίες διαμόρφωσης του περιβάλλοντος χώρου.
12	Πάρκο Τρίτση	Περιβαλλοντική αξία και κλιματική ανθεκτικότητα. Αποτελεί το μεγαλύτερο πνεύμονα πρασίνου στον αστικό ιστό της Αθήνας Δυνατότητα συμμετοχικής παρακολούθησης και συλλογής δεδομένων
13	Πύργος Βασιλίσσης	Αισθητική και εμπειρική αξία - Περιβαλλοντική αξία Ιστορικό τοπόσημο



14	26 ^ο Δημοτικό Σχολείο Ιλίου	Το σχολείο είναι πλήρως ανακαινισμένο και έχουν πραγματοποιηθεί τεχνικές παρεμβάσεις για καλύτερη ενεργειακή απόδοση και εργασίες ασφάλειας και προσβασιμότητας.
15	Κόμβος Ιλίου	Η Πλατεία Καπετάν Ζαχαριά, γνωστή επίσης ως «Κόμβος Ιλίου», αποτελεί έναν κομβικό δημόσιο χώρο στην περιοχή του Ιλίου που έχουν ολοκληρωθεί πρόσφατα αναπλάσεις. Δυνατότητα συμμετοχικής παρακολούθησης και συλλογής δεδομένων
16	Πάρκο τσέπης (Ηρας και Ναυσικάς	Αισθητική και εμπειρική αξία/ περιβαλλοντική αξία/ δυνατότητα συμμετοχικής παρακολούθησης και συλλογής δεδομένων
17	Πάρκο τσέπης (Πωγωνίου και Ηροδότου) (ΥΠΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ)	Αισθητική και εμπειρική αξία/ περιβαλλοντική αξία/ δυνατότητα συμμετοχικής παρακολούθησης και συλλογής δεδομένων

Για τυχόν απορίες-διευκρινίσεις μπορείτε να επικοινωνείτε με τα τηλέφωνα του Δήμου: 213-2030-228, 213-2030-044.



Ερωτηματολόγιο αξιολόγησης εμπειρίας Κλιματικών Περιπάτων

Ερωτηματολόγιο Αξιολόγησης Κλιματικών Περιπάτων

(συμπληρώνεται μετά τον περίπατο)

1. Πόσο ικανοποιημένοι είστε συνολικά από τον κλιματικό περίπατο;

- ☐ Πολύ ικανοποιημένος/η
- ☐ Ικανοποιημένος/η
- ☐ Ούτε ικανοποιημένος/η ούτε δυσαρεστημένος/η
- ☐ Λίγο ικανοποιημένος/η
- ☐ Καθόλου ικανοποιημένος/η

2. Πόσο εύκολη ήταν η πρόσβαση και η κίνηση στη διαδρομή;

- ☐ Πολύ εύκολη
- ☐ Εύκολη
- ☐ Μέτρια
- ☐ Δύσκολη
- ☐ Πολύ δύσκολη

3. Τα σημεία ενδιαφέροντος που παρουσιάστηκαν ήταν:

- ☐ Πολύ χρήσιμα και κατανοητά
- ☐ Χρήσιμα
- ☐ Μέτρια ενδιαφέροντα
- ☐ Λίγο χρήσιμα
- ☐ Καθόλου χρήσιμα

4. Γνωρίσατε νέες δράσεις ή παρεμβάσεις του Δήμου που δεν γνωρίζατε πριν;

- ☐ Ναι, πολλές
- ☐ Ναι, μερικές
- ☐ Λίγες



☐ Όχι

5. **Πόσο πιθανό είναι να προτείνετε τον κλιματικό περίπατο σε άλλους;**

☐ Πολύ πιθανό

☐ Πιθανό

☐ Ουδέτερο

☐ Μάλλον όχι

☐ Καθόλου

6. **Παρατηρήσεις / Προτάσεις βελτίωσης της διεξαγωγής των Κλιματικών Περιπάτων:**
(Ανοικτή απάντηση)